

UŽMIRŠTAS VIETNAMAS

JO LIKIMAS PRIKLAUSO NUO NUOTAIKŲ AMERIKOJE

Nūdien skaitant laikraščius Vietnamo vardą pastebi vis mažiau ir mažiau. Iš tikro, jei ten dabar žūna mažiau karių nuo priešo veiksmų negu nuo nelaimingų atsitikimų, nėra ko rūpintis. Žinia, dar vis galimi kokie nors dramatiški priešo teroro veiksmai, tačiau, apilai paėmus, būklė atrodo esanti tokia, kad pilnai pateisina Newsweek cituojamą vieno aukšto pareigūno pareiškimą: "I hesitate to say it, but it looks like maybe we've won".

Tokia labai atsargi formulė praeities praktikos yra pateisinama. Juk buvo laikas, kada pusė milijono amerikiečių karių negalėjo susidoroti su daug mažesniu skaičiumi komunistinių partizanų. Šiandien, amerikiečiams traukiantis, 92% 17-kos milijonų Pietų Vietnamo gyventojų gyvena Saigono vyriausybės kontrolėje. Tiesa, lieka neatsakytas klausimas, kas gi bus, kai amerikiečiai visai pasitrauks? Ar dabar pasislėpę komunistai ir jų simpatikai vėl nepakels galvos? Tuo atveju visos aukos ir pastangos sustiprinti dabartinį Saigono režimą būtų veltui.

Tikras atsakymas į tuos klausimus priklauso ne tik nuo komunistų skaičiaus, bet ir būsi-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

mos padėties. Jei atrodys, kad ateitis priklausys komunistams, atsiras pakankamas skaičius oportunistų, kurie pūs jų dūdon. Tai mes žinome iš savo patyrimo. Iš kitos pusės milžiniška Pietų Vietnamo gyventojų dauguma žino komunistinės sistemos 'palaimą' ir jos kraštys. Didelį vaidmenį vaidins ir talka Hanojui teikiama komunistinių 'super-valstybių' Sovietų Sąjungos ir Kinijos. Jei ji bus žymi, be amerikiečių žymios pagalbos negalės išsilaikyti ir Pietų Vietnamas. Jei tie didieji kaimynai nematys tikslo išleisti žymias sumas daugiau ar mažiau laisvesnių valstybių sunaikinimui, Pietų Vietname kaip ir Pietų Korėjos išsilaikymo ir net klestėjimo perspektyvos yra neblogos.

Už tat galutinam rezultate raktas į Vietnamo problemos sprendimą slypi Washingtone. Jei nori mušti, lazda visados atrasi -- jei sovietai ar kiniečiai manys, kad jie gali praplėsti savo įtaką, jie tai ir bandys padaryti. Pavyzdžių tam netrūksta iki pat paskutiniųjų dienų.

Kai 1945-47 metais amerikiečiai skubėjo na-

mo, Stalinas pradėjo Berlyno blokadą, 1948 metais jis pagrobė Čekoslovakiją. Vėliau, kai amerikiečių nusiginklavimas vėl paspartėjo, prezidento Trumano ir jo Gynimo Sekretoriaus Johnsono laikais, 1950 prasidėjo Korėjos karas. Dar vėliau kai prezidentas Eisenhoweris 1953 metais vėl pradėjo silpninti JAV karinę jėgą, kai Korėjos karas pasibaigė, sovietai (1957 metais) vėl pradėjo lošti Berlyno korta, o prezidentą Kennedy Nikitą Chruščiovą palaikė taip silpnai, kad pradėjo Kubos avertiūrą.

Ir dabar Nixono administracija labai daug kalba apie išlaidų karo reikalams sumažinimą. Galvojama tik apie mažą savanorių armiją. Tiesa, kad vadinamiems karo reikalams dažnai išleidžiama per daug, technikos pažanga per dideles karinės medžiagos atsargas paverčia nereikalingu balastu. Tačiau sovietai ir raudonieji kiniečiai ginklavimosi išlaidų mažinimą gali palaikyti silpnumu, kuris juos padės naujom avantiūrom. Nuo amerikiečių nuotaikų vertinimo už tat priklauso ir Pietų Vietnamo likimas.

IS VISO PASAULIO

● PAKISTANE Karache aerodrome, atvykus Lenkijos prezidentui Spychalski, staiga vienas pakestaniečių su bagažu vežti mašina dideliu greičiu įvažiavo į susirinkusius pasitikti, šaukdamas prieš komunistus.

Mašina užmušė Lenkijos užsienio reikalų ministro pavaduotoją, Wolniak, 3 pakestaniečius ir sužeidė aštuonis žmones. Lenkijos prezidentas nebuvo paliestas tik todėl, kad kažkas jį nustumė nuo mašinos kelių. Policija vairuotoją tuoj suėmė, o Lenkijos prezidentas su savo palydovais, kurie buvo atvykę į Pakistaną oficialaus penkių dienų vizitui, susėdo atgal į lėktuvą ir grįžo į Lenkiją su nužudytojo viceministerio kūnu.

● WASHINGTON senate saugumo reikalams pakomisė pasiskelbė studiją, kurioje sakoma, kad Sovietų sąjungoje nuo 1917 metų buvo nužudyta ar mirė kalinėjimuose bei nuo bado 21 milijonas žmonių.

● GEN. DE GAULLE ruošiasi vykti į Kiniją pasimatyti su Mao Tse Tungu. Tokias žinias skelbia Paryžiaus laikraščiai darydami išvadą iš buvusio premjero Couve de Murville vizito Kinijoje, kur jis būk lankėsi aptarti de Gaulle kelionės detales.

● JUGOSLAVIJOJE po prezidento Nixono vizito kioskuose pasirodė žurnalas "Playboy" kuris buvo išpirktas per vieną dieną. Tuo tarpu partijos organas "Borba" kritiko 15,000 egzempliorių.

● IZRAELIN imigravę 6,129 amerikiečiai žydai, didžiojoje yra specialistai-intelektualai ir dirba Israel Aircraft įmonėje, gaminančioje lėktuvus ir raketas.

● AMERIKOJE praeitą šeštą dieną, kai kuriuose miestuose įvyko demonstracijos prieš karą, bet šį kartą nesutrukdė didelių minių. Chicagoje susirinko tik apie 2000, tuo tarpu kai organizatoriai skelbė jog busia

Į Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje šiais mokslo metais įstojo 25 mokiniai. Gimnazijoje šiuo metu mokosi 73 mokiniai. Gimnazija šį rudenį pradeda naujo bendrabučio statybą, įrengdama elektros transformatorių, kuris kaštuoja 50,000 DM. Remkime naujojo bendrabučio statybą! Neleiskime gimnazijai mirti! Siųskime į ją savo vaikus mokytis! Ji yra vienintelė lietuvių aukštesnioji mokykla laisvajame pasaulyje. Nuotraukoje gimnazijos mokinės šoka vieno parengimo metu.

LIEPSNOJANTI BRAZINSKŲ PROBLEMA

Visas lietuviškas pasaulis atvirai ir karštai rūpinasi ir sielojasi į laisvę prasiveržusių Brazilinkų problemą. Vieni lietuviai pavergtoje Lietuvoje seka tėvo ir sūnaus dramą mažame Turkijos mieste. Jie seka tą dramą slapta pritardami gaunamoms iš užsienio naujienoms, o atvirai, net ir suvaromi į mitingus, kur režimo tarnai, reikalauja bausių pabėgėlius. Tos praktikos pavergtieji lietuviai pramoko per dvi pavergimo dekadas.

Iš Turkijos užsienio reikalų ministerijos pranešimo matyti, kad Turkijos prezidentas spalio 30 d. pranešė Sovietų prezidento ekvivalentui Podgorniui, kad Turkija pasiels pagal savo įstatymus, kad teismas pripažino politinius pabėgimo motyvus, ir kad visi nesusipratimai bus išspręsti. Turkijos prezidentas pridūrė geros valios pageidavimą, kad dviejų lėktuvų įskridimai į Turkijos teritoriją neaptemdys iki šiol buvusių gerų kaimyninių santykių.

Į tą turkų valdžios pareiškimą, rusai atsakė savo įprastais grėsinimais. Stengiamasi į pabėgimo istoriją įvelti būsimus dviejų valstybių santykius ir netrukus numatytus ekonominio poodžio pasitarimus. Kartu, stengdamiesi nuplėsti nuo Brazilinkų problemos politinio pobūdžio prigimtį, sovietai plačiomis burnomis rėkia apie

tai, kad Brazilinkai, esą, kriminalistai atsako Sovietijai už papildytus nusikaltimus. Bet, atrodo, visame pasaulyje šis sovietų metodas, neturi paiseikimo. Tas nepatinkamo asmens šmeižimas yra sovietuose išvirtęs į pigią ir neišradingą rutiną. Tais skelbimais gali tikėtis tik absoliutūs ignorantai, kurie, gal būt, tiki ir savanorišku Baltijos išjungimu į sovietinę baudžiavą.

Brazilinkų reikalui vesti reikia netiktai idealistinių pritarimų. Reikia ir aukų, kurias priima vietiniai ALT skyriai. Tai yra koordinuota veikla lėšoms tam reikalui telkti.

Nereikia ir užmiršti, kad kiekviena telegrama Turkijos prezidentui, nušlysta: Hon. President S. Sunay, Ankara, Turkey, kad ir koks trumpas būtų tekstas -- yra opinijos ginklas.

Nixonas neužsidarys Baltuose Rūmuose

Prezidentas Nixonas pareiškė, kad jau pats laikas atėjo sustabdyti smurtines demonstracijas, kokios buvo įvykdytos praeitą ketvirtadienį Kalifornijoje.

Ten demonstrantų gauja mėtė kiaušinius ir akmenis, kai prezidentas išėjo į gatvę iš politinio susirinkimo.

Kalbėdamas Phoenix, Arizonoje, prezidentas sakė, kad jis neužsidarys Baltuose Rūmuose vien tik todėl, kad pasi-

taiko tokios rūšies demonstracijų. Jis sakė, kad krašutinė kairė nieko kito nenorėtų kaip prezidento išikalinimo Baltuose Rūmuose. Prezidentas sakė: "Leiskit man pasakyti labai tiesiai. Kol aš būsiu prezidentu, jokia smurtininkų gauja nesulaikys manęs nuo susitikimo ir kalbėjimosi su Amerikos žmonėmis". Jis pabrėžė, kad Amerika yra laisva šalis, todėl jis ketina naudotis ta laisve drauge su savo tautiečiais.

PABALTIEČIAI VETERANAI TARĖSI WASHINGTONE

Amerikos lietuvių, latvių ir estų buvusių karių organizacijų vadovai buvo susirinkę Washingtone pasitarti bendrais reikalais ir sudaryti nuolatinę sąitą tarp trijų šių organizacijų centrų.

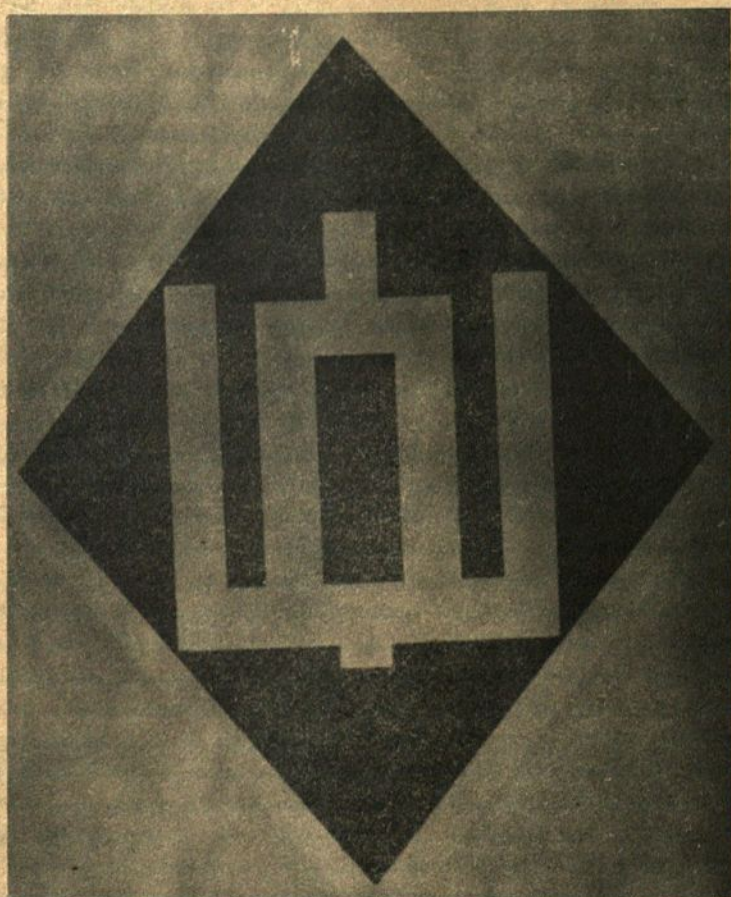
Lietuvius atstovavo prof. gen. S. Dirmantas, LVS Ramovė, cv pirmininkas.

Paskelbtame pareiškime pažymima, kad nutarta sudaryti reguliarius kontaktus tarp tų tri-

jų organizacijų ir pirminkai keisis rotacine tvarka. Šiais metais pirmininkas estas.

Jie priėmė taip pat bendrą deklaraciją, kuria kreipiamasi į laisvojo pasaulio kraštus ir Jungtines Tautas, prašant paremti apsisprendimo teisę Lietuvai, Estijai ir Latvijai. Kai eilė tautų susilaukė laisvės ir nepriklausomybės, Lietuva, Latvija ir Estija tebėra pavergtos Sovietų Sąjungos.

Remkime Tautos Fondą

Tautos Fondas, kuriam pirmininkauja prel. J. Balūnas ir kurio vadovybė sudaro daugumoje jauni žmonės, plečia savo veiklą. Neseniai išleido platų laišką, kviesdami prisidėti prie Fondo. Aukodami Tautos Fondui užtikrinsime Vliko 30-ties metų darbo tęstinumą. Dabar štai jų rūpesčių pagaminta trijų spalvų užklija Jos dydis -- du su puše colio ant trijų colių.

Užklija yra rombinės formos, dominuoja raudona spalva, kurioje įrežti Gedimino stulpai. Šonuose juo-

dom raidėm įrašyta: "Tautos Fondo rėmėjas Lietuvos laisvei". Antroje pusėje nurodyta, kaip ženkluką galima užklijuoti.

Ženkluką -- užkliją galima klijuoti ant bet kokio lygaus paviršiaus, labiausiai tinka ant automobilio langų. Tai bus ženklas, kad čia važiuoja lietuvis ir kad jis yra Tautos Fondo rėmėjas.

Užklijos yra duodamos visiems Tautos Fondo rėmėjams. Tad aukas prašom siųsti: Lithuanian National Fund, 64-14 56th Rd., Mass-peth, N. Y. 11378.

EUROPOS LIETUVIAI

Liudas Vismantas

ARTURO HERMANO IR BR. LAUKIO DIALOGAS

Socialdemokratinės minties leidinyje "Apžvalgoje", kuris išeina V. Vokietijoje, yra išspausdintas Artūro Hermano atsakymas frontininkams, kurių informacija ELI Broniaus Laukio slapyvardžiu "Darbininke" paskelbė straipsnį "Vokietijos LB tarybos rinkimai". Nors gvildinami klausimai yra šiek tiek senstelėję, bet vis tiek jie yra aktualūs. Todėl su trumpintai pateikiame "Dirvos Skaitytojams šįdomų socialdemokrato A. Hermano ir frontininko Br. Laukio dialogą.

-- ... tačiau yra jėgų, kurios stengiasi... bendruomenės veiklą supartinti... tvirtina Br. Laukis.

-- Ar "Fronto bičiuliai" tikrai nebūtų kartais irgi partija, kaip ji mus nuvertinti nori? Kodėl ji slepia savo narius po "Katalikų Komisijos" vardu? Ar "Katalikų Komisijoj" ne dauguma frontininkai, o likusieji vienminčiai? Ir mes galėtumėme tvirtinti nesą partinė draugija, bet mums svarbiau tiesa, nei kitų apgaudinėjimai -- atsako A. Hermanas.

-- ... imtasi dairytis sąjungininkų ir apsisotą prie kadaisė buvusių priešų, pačių dešiniųjų... intriguoja Br. Laukis.

-- Kaip čia dabar, dar vos tik spėjom susikurti, ir jau turėjome kadaisė priešų? Tikriausia mano kažkokius mūsų protėvių "priešus". Nenešiojame mes mūsų širdyse praeito šimtmečio dvasių, nesame kažkokie anų laikų keršytojai... Bandėm visą opoziciją suburti... atsako Hermanas.

-- Kita pasisakymo dalis (Suprask "Solidarumo bloko" programos) buvo negatyvi, aiškiai nukreipta prieš konfesijų veiklą Bendruomenėje... skelbia Br. Laukis.

-- Tiesa, ji negatyvi kunigams ir jų sėbrams, kurie neskiria B-nės reikalų nuo bažnyčios interesų. Juk B-nė nėra religinė organizacija, prašau pasisukaityti statutą. Savo pasisakymu nemanome, kad kunigai negali dalyvauti B-nės veikloje, kas jiems, kaip nariams yra leistina ir pageidautina. Bet mes priešinamės prieš jų inėstą dvasių ir siekimus. Ir šį kartą Tarybai priklauso 5 katalikų kunigai iš 15 asmenų. Jei lietuviai evangelikai iš B-nės šalinasi, galima tarp kitko ir šiam fenomenui padėkoti... atsako Hermanas.

-- Solidarumo Blokas nepasiūlė nieko konkrečiai naujo, neskaitant A. Mariūno propaguotąs mintis suteikti apylinkių valdybom ir pirmininkams didesnes teises... tvirtina Br. Laukis.

-- Visai nėra svarbu kažką naujo, negirdėto pasiūlyti, bet kas dar neatsiektas į savo programą įtraukti ir bandyti atsiekti. Mes nevengiam jau ankstyvesnius reikalavimus pakartoti, bet mes vengiam rinkėjų frazėmis maitinti. Tik labai įdomu, kad mūsų tokie neoriginalūs reikalavimai tapo trumpai prieš Tarybos posėdį į Katalikų Komisijos programą įtraukti... atsako Hermanas.

-- Jei Solidarumo Blokas laimės, Studių savaitė nebus remiama... baiminasi Br. Laukis.

-- Remiama bus, bet ne finansiskai, nes ji ruošia partinių bei religinių organizacijų, ir statusas nepramato jokios finansinės paramos partijų veiklai... atsako Hermanas.

-- Kai reikia išrinkti 15 narių Tarybon, tai blokiečiai tepajėgė surasti tik 8... intriguoja Br. Laukis.

-- Tai tiesa, nes dalis liberalų manė eidami vieni galėsią tapti išrinkti, kas betgi neįvyko... teisinasi Hermanas. Mūsų nuomone, tai persilpnas atsakymas. "Solidarumo Blokas" būtų galėjęs ir 20 kandidatų išstatyti, tačiau tai nerado reikalo, nes solidariečiai yra tiek demokratiški, kad nenori laimėti visos Tarybos...

-- Sol. Bl. klysta ir klaidina ragindamas balsuoti už 8 kandidatus... skelbia Br. Laukis.

-- Nei klystam, nei klaidinam, statusas numato balsuoti už nedaugiau kaip 15 asmenų. Manęs niekas negali priversti balsuoti už 15 asmenų, jei dalis iš jų neturi mano pasitikėjimo. (Mano paBRAUKTA. L.V.).

-- ... apskundė Vyr. rinkimų komisiją, esą ji per vėlai skaičiavusi balsus... aiškinasi Br. Laukis.

-- Visai ne tai esmėje lietė skundas. Prašome teisingus ir visus faktus paminėti. Protestavo, kadangi statute numatyta, kad norintieji balsuoti už akių, t.y. laišku, turi asmeniškai paprašyti rinkimų komisiją jam prisiųsti rinkimų blankas. Tuo tarpu 5 apylinkių valdybos dėl nežinomų priežasčių visai nepravėdė rinkimų, bet paprašė pačios valdybos nariams prisiųsti blankas. Šį nusižengimą prieš nuostatus pripažino ir Garbės Teismas, bet kadangi Garbės Teismas susideda iš Katalikų Komisijos narių, žinoma, skundėjai liko kalti... Pats pavėluotus balsų skaičiavimas nebuvo esminis kaltinimas, ir dėl jo vieno tikrai niekas nebūtų "ramybės drumstęs"... atsako Hermanas.

-- Sol Bl. pralaimėjo triuškinančiai... triumfuoja Br. Laukis.

-- Taip, pralaimėjom, bet tai jau iš anksto žinijom, nes rinkėjų amžiaus vidurkis yra gana aukštas ir daugumoje linksta į konservatizmą... paaiškina Hermanas. Mums atrodo, kad šis aiškinimas nėra tikslus. Pralaimėjimo priežastys glūdi ne rinkikuose, bet blogoje rinkimų pravedimo sistemoje.

Tarėsi Encyclopedia Lituanica reikalais: J. Puzinas, S. Sužiedėlis, A. Landsbergis, J. Jakštas, A. Kučas, J. Kapočius ir V. Rastenis.

V. Maželio nuotrauka

Encyclopedia Lituanica spartina darbą

Lietuvių Enciklopedijos leidykla, siekdama pagreitinti angliškąsios Encyclopedia Lituanica rengimo darbus, išplėtė jos redakciją taip kad nuo šiol visi numatytieji tos enciklopedijos tomų galėtų būti rengiami lygiagrečiai, nelaukiant abėcėlinės tvarkos. Šalia prof. Simo Sužiedėlio, parengusio visų tomų planą ir jau suredagavusio pirmąjį bei žymią dalį antrojo tomo, ir šalia prof. Raphaelio Sealey, kalbinio redaktoriaus stilisto, redaktoriais pakviesti dar prof. dr. Juozas Jakštas, prof. dr. Antanas Kučas, prof. Algirdas Landsbergis, prof. dr. Jonas Juzinas ir Vincas Rastenis.

Spalio 19 New Yorko Lietuvių Kultūros židinio patalpose įvyko Encyclopedia Lituanica redakcijos posėdis, kuriame dalyvavo visi minėtieji redaktoriai (be prof. Sealey) ir leidybos Juozas Kapočius. Tuo posėdžiu pradėtas naujas Encyclopedia Lituanica leidimo darbų etapas. Susitvarkyta taip, kad žymiai sumažėtų ir pagaliau visai išnyktų laukimo protarpiai nuo vieno tomo išspausdinimo iki kito atidavimo į spaustuvę.

Dirbant ligi šiol turėtomis jėgomis, nuo pirmojo tomo išleidimo iki antrojo prirengimo spaudai bus praeję kiek daugiau kaip metai laiko. Siekiama kad tarp antrojo ir trečiojo tomo taisy laukimo laikas trumpėtų mažiausiai per pusę, o tolesni tomų galėtų būti spausdinami visai be pertraukų, ir kad visas Encyclopedia Lituanica leidimas galėtų būti baigtas 1973 metais.

Posėdyje patvirtintas toks redaktorių darbo pa-

skirstymas:

Prof. Simas Sužiedėlis baigia antrojo tomo rengimą ir yra tolesniųjų tomų darbo koordinatorius. Vincas Rastenis baigia antrojo tomo dalį (daugiausia J raidės tomas) ir redaguoja trečiąjį tomą (K-L-M). Prof. Juozas Jakštas redaguoja ketvirtąjį tomą (N-R), prof. Antanas Kučas — penktąjį (S-T), prof. Jonas Puzinas — šeštąjį (U-Z), o prof. Algirdas Landsbergis redaguoja visiems dar neįšleistiems toms literatūros, teatro, dailės temas bei jų sričių menininkų biografijas-apibūdinimus. Be to, kai kurioms toms rengti yra pakviesti ir vėliau bus kviečiami savo srities žinovai.

Asmenys, kurie jaučiasi turį tai ar kitai temai nušviesti duomenų, šia proga kviečiami painformuoti apie tai S. Sužiedėli arba atitinkamo tomo redaktorių. Šis kvietimas skelbiamas viešai ypač dėl to, kad redaktoriai nesijaučia galį tobulai numanyti, kas kokių turi viešai dar nepaskelbtų, bet šiai enciklopedijai reikšmingų duomenų. O svarbu, kad su reikalingais duomenimis nebūtų prasielenta vien dėl sužinojimo stokos. Suprantama, kaip jau turimiesiems, taip ir šiuo keliu gautiems duomenims turės būti taikomi šios enciklope-

dijos paskirties diktuojamieji atrankos dėsni.

Ta pačia proga leidykla kreipiasi ir su kvietimu į visą šios enciklopedijos leidybą taip aiškiai ir be svyravimų pritarusią lietuvių visuomenę, primindama, kad dabar kai angliškąsios lituanistinės enciklopedijos rengimo darbas jau suorganizuotas taip, kad įmanoma gana apytikriai ir gana realistiškai numatyti to darbo atlikimo terminų tvarką, atėjo laikas ir visiems pritarėjams savo pritarimą irgi sukonkretinti ir imtis Encyclopedia Lituanica, nebeatidėliojant užsisakyti ar užsakyti, kas yra kam ją numatęs.

Spalio 19 posėdyje Encyclopedia Lituanica leidybos ir redaktoriai apskaičiavo, kad yra patenkinamos sąlygos, kuriose jie tik atliksią šį darbą maždaug per ateinančius trejus metus. Bet pabrėžiama, kad tarp jų sąlygų yra ir užsakyto plaukimo pagreitis, kuriam pasireikšti laikas yra ne po trejų metų, o dabar.

Encyclopedia Lituanica turinio reikalais kreiptis adresu: S. Sužiedėlis, 68 Glendale Street, Brockton, Mass. 02402. Adresas užsakymams: Encyclopedia Lituanica, 361 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, U.S.A.

Leidykla ir Redakcija

NEATIDĖLIOTINAS REIKALAS

Savaime aiški ir būtina mokslinio tyrinėjimo sąlyga -- tai prieinamumas prie atitinkamų šaltinių. Be jų mokslinis darbas neįmanomas. Bet turėti po ran-

ka tinkamą medžiagą dažnai yra sunku, jei iš viso įmanoma, ypatinai nagrinėjant temą, susijusią su Lietuva, kuri tarp tautinė plotmės aplamai nesulaukė pakankamo dėmesio.

Ieškodamas medžiagos savo disertacijai, kuri liečia Lietuvą pirmąjame šio šimtmečio dešimtmety, aš priėjau kelą akligatvių, kol apilankiau ALKOS muziejų Putname, Conn. Čia

nuošalėje, Naujosios Anglijos banguojančiose kalvose yratikriausios lituanistikos aukso kasyklos. Muziejaus patalpose galima užtikti daug archyvinės medžiagos, liaudies drožinių, o taip pat ir dabartinių lietuvių menininkų kūrybos ir kt.

Man ypatingai rūpėjo lietuviškų knygų ir laikraščių rinkinys, jų tarpe Aušra (1883-86), Šaltinis (1906-1912), Draugija (1907-40), Darbininkas (1915 ligi šių dienų), Draugas (1909 ligi šių dienų), Kova (1905-07), Dirva (1898-1903) ir daug kitų. Tikslus knygų kiekis nežinomas, bet jis skaičiuotinas dešimtimis tūkstančių. Šiame rinkinyje yra knygų ne tik lietuvių kalba, bet apšiai ir kitomis kalbomis. Žinoma, visos jos liečia Lietuvą. Netenka abejoti kad šio pobūdžio rinkinys yra vienas vertingiausių visame pasauly.

Kultūrininkas, kuriam šio rinkinio nuopelnai priklauso, yra prelatas Pranciškus Mykolas Juras. Prieš daugelį metų jis pradėjo rinkti lituanistiką tikslu išsaugoti lietuvių kultūrą. Tam jis buvo visą amžių atsidėjęs, ir jo triūsų rezultatai yra akivaizdūs.

Šio kultūrinio palikimo svarba yra neįkainojama, ir jis, beabejotės, vertas visos lietuvių bendruomenės paramos. Prel. Juras ir dabar, kaip ir anksčiau, yra susirūpinęs didįjį darbą tęsti. Pagelbėti galima dviem būdais: finansiskai ir renkama medžiaga. Reikėtų bent dvigubai praplėsti patalpas, nes dabartinis pastatas yra per mažas. Kiekvienas lietuvis, turįs senų spaudinių, kurių jis pats nevartoja, privalėtų susižinoti su prel. Juru arba tiesiog turimą medžiagą siųsti į muziejų. (Reikia naudotis specialia knygų persiuntimo ratala -- 6 centai už svarą).

Šią medžiagą išlaikyti yra didžiausios svarbos reikalas ir taipogi skubus, neatidėliotinas, nes kasdien šis tas pražūva negrąžinamai.

Parama reikia siųsti šiuo adresu: ALKA Museum, RFD Nr. 2, Putnam, Conn. 06260.

Jonas Cadzow

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2100-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

• Š.m. spalio 11 d. Stuttgarto apylinkės lietuvių aplankė vysk. A. Deksnys, lydimas Tėvo K. Žalalio. Vysk. atlaikė pamaldas, pasakė pamokslą ir atsisveikinimo kalboje nurodė, kad visi turime būti gerais lietuviais. Jo atsilankymo proga buvo suruoštos vaisės ir meninė programa, kurią atliko gimnazijos ir Vargo mokyklos jaunimas. Vasario 16 gimnazijos mokinė Ald. Šaduikytė paskaitė B. Brazdžionio eilėraštį "Be tėvynės žemės", kitos moksleivės pašoko Kepurinė, Mikitiene ir Lenciūgėlį, Lidią Sabaitę ir Jonas Bolcas padėklamavo eilėraščių.

Šios lietuvių apylinkės parapijai vadovauja kun. K. Senkus. • Nuo rugsėjo 29 d. iki spalio 3 d. Ricklingene, šiaurės Vokietijoje, vyko Liuteronų Bažnyčių išeivijoje kunigų ir darbuotojų suvažiavimas. Iš lietuvių šiame suvažiavime dalyvavo: kun. senj. A. Kerleris, kun. J. Urdzė, kun. J. Stankaitis ir kun. Gelžinius, iš pasauliečių Bažnyčios darbuotojų: Fr. Šlenteris, mokyt. Fr. Skėrys, mokyt. R. Baliulis ir V. Urdzienė. Šis suvažiavimas pasitarnavo ir lietuvių reikalams.

• Rugsėjo 27 d. Berlyne įvyko lietuvių apylinkės susirinkimas. Šiai apylinkėi jau ilgą laiką vadovauja žinomas veikėjas Mikas Žilinskas. Jis ir vėl išrinktas pirmininku, sekr. A. Krause-Kesliūtė, ižd. I. Bendikaitė ir kontrolierė M. Leškevičienė. Į apylinkę įstojo 7 nauji nariai. Susirinkimui pirmininkavo M. Brakienė, sekretoria vo E. Babionaitė.

• Stuttgarto Vargo mokykloje be p. E. Lucienės dar dirba p. Šipilienė.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

Gandrai pradeda aplenkti Lietuvą...

Okupuotoje Lietuvoje leidžiamas žurnalas Švyturys paskelbė vieno iš žymesniųjų valstybinio darbo resursų pareigūno V. Lukoševičiaus straipsnį, kuriame jis nagrinėja lietuvių prieaugliaus katastrofinį mažėjimą pastarųjų dešimties metų laikotarpyje. Straipsnis atrodo parašytas tikro lietuvių, skamba tragiškai ir apeliuoja į skaitytoją. Aišku, autorius neturi teisės iškelti tikros gimimų mažėjimo priežasties, nes tai iš etninės ir genetinės srities jau persimestų į politinę. Bet tos reveliacijos, kurios pateko viešumon, suskamba tikru lietuvių tautai pragaištingų gyvenimo sąlygų praktikuojamam genocidui.

Genocidas nebūtinai kacėtų, trėmimų ir masinių kapų. Okupacinio gyvenimo sąlygos, nepakeičiamas darbas okupanto mezliavoms atpilti, beperspektyvinė ateitis -- viskas tai yra genocidas. Tokį pat genocidą tarybinė sistema taiko visoms savo tautoms, sukūrusi sąlygas, kuriose nėra perspektyvos, plisti, daugintis ir tarpti.

Kodėl gi taip yra? Išviršiniai ir antpopiečiaus žmogui duodama daug. Yra mediciniška talka dirbančiam. Yra socialinis draudimas. Darbo kodai ir pakankamai fiktyvinis pragyvenimo lygis.

Nėra svarbiausiojo gyvenimo pažangos laido: gyvenimo sąlygų gerėjimo ir plėtimo spartos. Bet kuri ekonominio ar socialinio, net kultūrinio gyvenimo sritis visad ir chroniškai velkasi toli uodegoj paskui bėgančius ir skubančius poreikius.

Dar 1960 metais gyventojų prieauglis Lietuvoje buvo 14,7%, 1968 metais prieauglio bėra 9,3%. Tas prieauglis laikosi dar tikėtai iš jaunųjų porų gimimo. Tai daugumoje pirmagimis ir vėlyvas vaikas. Antras, trečias, juo labiau ketvirtas vaikas šeimoje jau retų rečiausias reiškinys. Ir tai nenuostabu. Vaikų aruodai anksčiau buvo kaimas. Kaimą naikinant, grūdant žmones į kolchozus, kur gyvenamasis plotas artėja į minimumą, argi įmanoma laukti prieauglio? Gimimų mažėjimas kaime, tvirtina Lukoševičius, sumažėjo dvigubai per paskutinį dešimtmetį. Skyrybos padažnėjo, san-

tuokos tvirtumas labai problematiškas, kas neskatina daugintis ir pasitikėti ateitimi. Valstybinės pašalpos neremia motinų. Esamose gyvenimo sąlygose, kaip sako autorius, motinos nenori antro vaiko, jos nenori ir problematinių pašalpų. Įmonės, cechai, profsąjungos nepalankiai žiūri į gimdymui reikalingas atostogas. Neštumas yra kliūtis darbui. Būsimoji motina tampa nejudrios ir nepaslančios sistemos ardytoja. Jai reikia rasti laikiną pakaitalą, o jai sugrįžus dažnai kitos darbo specifikacijos.

Gyvenamojo ploto stoka stiprus faktorius, kodėl gandrai ima aplenkia Lietuvą. Žmonės stumdosi mažame plote, turi bendras virtuves, bendras skalbyklas, patalpų sienos neizoliuotos garui, yra dar daug bendrų šeimos miegamųjų. Bendrabučio gyventojai šnairuoja įnėščių moterį, laikydami ją būsimų nepatogumų kurstytoja. Be profsąjungos leidimo negali vaiko turėti, pikta nusišypso genocido malonėn atiduoti žmonės.

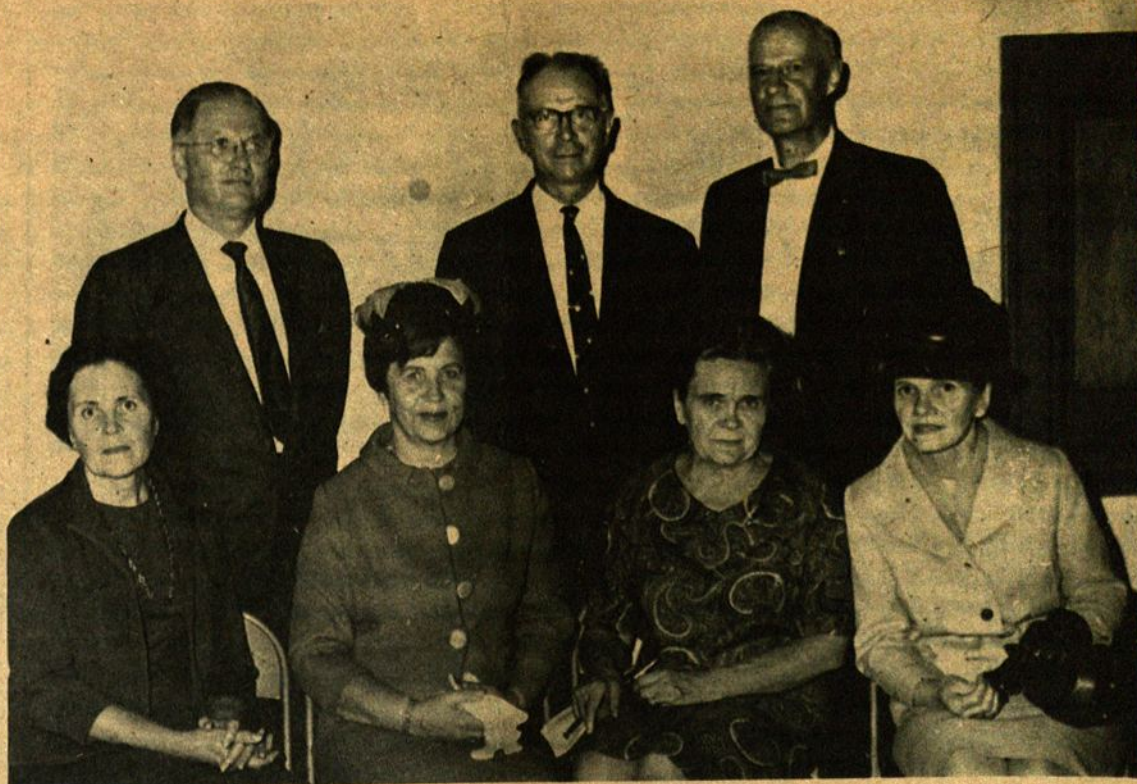
Nėščia moteris dirba nelengvą darbą. Ir bendrai moterų darbai yra nepanešami (daug kur), ir čia Lukoševičius pažymi: jau visiškai bloga, kai moterims duodamas jų sveikatai kenkiantis darbas. Gimimų mažėjimas -- tai baus, kurią mokame už savo neapdairumą, nerūpestingumą.

Stovėti eilėse prie krautuvių moterų sugaišta 7-8 valandas per savaitę. Taip jos netenka vienos darbo dienos, būdėdamos prie pardotuvių durų. Darželių ir lopšelių problema nepaprastai aktuali. Fabrike užimta motina, stovinti po darbo eilėse prie krautuvių, gyvenanti bute, kur bendra virtuvė ir skalbykla, į kurią šnairuoja kaimynai ir darbo vedėjai -- viskas tai garsiam Lietuviškam Gandrui žudo bet kokią iniciatyvą pradžiuginti Lietuvą lietuviukų derliumi.

Viename kolūkyje, rašo Lukoševičius, tėvas paprašė leisti jam laikyti daugiau gyvulių, nes šeimoj daug burnų.

Kolūkio pirmninkas at-
rėžė: "Gandrai jų tau nesunešė!"

Tai klasiškas užmas-
kuoto genocido pavyzdys. Genocido vykdytojas -- okupanto įgyvendintas gyvenimo būdas ir politinis režimas.

Mokytojų pagerbimo proga Detroito susirinkę Tauragės Mokytojų Seminarijos auklėtiniai su mokytoju Stasiu Barzduku. Pirmoj eilėje: Valerija Memėnienė, Ona Griškienė, Sofija Šeputienė ir Charlotte Ruseckienė. Antroje eilėje: Teodoras Blinstrubas, Stasys Barzdukas ir Viktoras Perminas.

J. Gaižūčio nuotrauka

MŪSŲ MOKYTOJAS

EMILJA ČEKIENĖ

Kai girdime tariant ar matome parašytą žodį mokytojas, pasamoneje iškyla siluetas žmogaus, kuris nepriklausomai prie pelningųjų profesijų: daktarų, inžinierių, ekonomistų, nei prie garbinčių, kurių nuotraukomis puošiami visų laikraščių puslapiai, bet siluetas kuklaus, ramaus, žmogaus mažų reikalavimų sau, bet didelio bei nuolatinio pasišventimo kitiems -- jaunimui, oper jį tautai ir visai žmoni-
jai.

Itin išskirtino dėmesio ir pagarbos yra vertas mūsų išeivijos lietuvis mokytojas, pedagoginiam darbui aukojąs visą savo poilsio laiką, tas pareigas atlikdamas šeštadieniais. Kai visi kiti laukia savaitgalio poilsui, sporto ar kitų malonumams, tai mokytojai po kasdieninės duonos darbo savaitės bėgyje, ruošiasi naujam savaitgalio darbui, tautos tarnybai, kuri išeivijoje neapmokama. Jeigu kur ir duodamas atlyginimas, tai tik simbolinis.

Juk visa lietuviškoji veikla ir Lietuvos laisvės siekimas panaudojant visas mūsų pastangas, visas galimybes laisvajame pasaulyje, turint galvoje, kad laikas greit bėga ir, kad šių siekių įgyvendinimas gali būti ilgų distancijų kelias, tai lietuvių mokytojo darbo auka yra dar labiau neįkainojamai brangi. Jo dėka palaikoma lietuviybė, skleidžiamas gimtasis žodis jaunoje kartoje, o tai yra gyvybinis išeivijos išlikimo reikalas.

Vyresniųjų veikėjų ir kovotojų už laisvę eilėms retėjant lietuvis mokytojas ruošia naujus darbuotojus, jų idėjos tęsėjas, o taip pat ruošia ir naujus idealistus mokytojus, kurių kiekvienoje lietuviškoje mokykloje jau esama ne vieno ir dabar. Okad iš jaunosios kartos tarpo netrūktų besiruošiančių pasiaukojančių mokytojo bei auklėtojo darbui asmenų, tai ir šiuo atveju didžiausias nuopelnas tenka dartiniam, dar nepriklausomos Lietuvos buvusiame mokytojui, kuriopa

reiga yra ne tik mokyti lietuviukus lietuviškai kalbėti, rašyti, jo tėvų žemės istorijos, geografijos, bet ir auklėti jį lietuviškoj dvasioj, įkvėpti meilę Lietuvai, reikalui esant dėl jos laisvės ir nepriklausomybės aukotis, atsisakyti, kaip ir jis pats -- dabartinis mokytojas atsižada daug ir lengvai šiame krašte pasiekiamų tuščių pasilinksminimų, tą laiką aukodami jauno lietuviuko ugdymui. Tai yra sunkios, idealizmo reikalaujančios mokytojo pareigos.

Taigi, išeivijos lietuvių mokytojo asmenyje matome tautinės gyvybės skleidėją ir palaikytoją, nepailstamą ir nematomą, spaudoje negaršinamą visuomenės veikėją, kurio veikla nesilaboja vien jo paties asmeniu, bet ji yra tiek plati ir šakota, kiek jis turi talento ir pasiaukojimo tai perduoti savo auklėtiniais. Tai tik lietuvių mokytojo pareiga, kokios neįaučia ir nėra aukštesnių autoritetų įpareigojamas amerikietis mokytojas, iš kurio ne tik nereikalaujama, bet net ir draudžiama auklėti, kilnias idėjas perduoti, įtikinti, jo pareiga tik mokyti. Toks yra daug lengvesnis darbas.

Dvasiniu požiūriu iš mokytojo ne mažiau buvo reikalaujama ir Lietuvos nepriklausomybės laikotarpyje savo tėvyneje, tačiau visa tai buvo jam daug lengviau pasiekama vien jau dėl to, kad jo pašaukimas buvo apmokamas neieškant pragyvenimo šaltinių kitur. Jis galėjo savo pasirinktai profesijai pilnai atsiduoti. O ir mokinių gyvenimo aplinka jam buvo ne bloga pedagoginio darbo talkininkė, kai tuo tarpu čia išeivijoje visi svetimos aplinkos veiksniai lietuvių mokytojo darbą kiekviename žingsnyje sunkina.

O už vis daugiausia iš mūsų mokytojo reikalauja Lietuvos okupantas, kad jis būtų ne vien mokytojas, pedagogas, bet ir visų profesijų specialistas. Tuo jau išdrįsta skystis net patys mokytojai okupuotos Lietuvos spaudoje, kur nese-

čios valstybės pagrindas. Tą laikotarpį nesenai labai išsamiai aprašė L. Vaičiūnienė ir atskiru leidiniu išleido Chicago Lietuvių Literatūros Draugija. Čia nagrinėjama nepriklausomos Lietuvos mokytojo darbo sąlygos, jo atsidavimas profesijai ir kita. Tai naudinga susipažinti kiekvienam buvusiam ir esamam mokytojui. Nevengiama ir pa kritikuoti. Tarp kitko rašoma: "Mokytojų eilėse argi nėra buvusių net savo tiesioginėse pareigose apsileidusių? Ar jie visi yra buvę deramoje aukštumoje?" (42)

Žinoma, tokių nevertų idealisto lietuvių vardo būna visur ir įvairiose pareigose, jie pasirodo ir čia išeivijoje. Argi mažai žinome nepriklausomos Lietuvos aukštose pareigose buvusių asmenų, net valstybės stipendininkų, kurie tų aukštųjų postų nustoję čia išeivijoje ramiausiai gyvena paskendę asmeniniam materialiniam gerbūvy neįausdami jokios pareigos tautai. O jeigu ką nors lietuviškam reikalui prašomas atlieka, tai be atlyginimo nei piršto nepajudins.

-- Nepriklausomoje Lietuvoje išaugo daug netik apskritai šviesių žmonių, bet ir tautiškai lietuviškai sustiprėjusių apsilavusių nuo šimtmetinės priespaudos maurų, tai žinome ir matome čia, tačiau, tai ne vien mokytojų nuopelnas, -- teisingai rašo autorė L. Vaičiūnienė tame leidinyje 49 psl. Be abejo dalis nuopelnų priklauso jau net caro priespaudos laikų kaimo daktoriams ir Lietuvos atgimimo idėjos pirmiesiems skleidėjams, kurių tautinio ugdymo darbą tęsė nežiūrint kur be gyventų įvairiausiose darbo sąlygose vis tas kuklus, be jokių pretenzijų lietuvis mokytojas, kuriam priklauso didžiausia lietuvių tautos pagarba ir padėka. Ar ne laikas vieną dieną metuose skirti ir lietuvių mokytojo pagarbai, žuvusių ir mirusių prisiminimui, o gyvųjų įvertinimui?

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143

Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą -- kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Jėzuitų tautinė misija ir Jaunimo Centras

Kasmet prasidėjus žiemos sezonui tenka ap-lankyti Jaunimo Centro Chicagoje direktorių kun. Joną Borevičių, SJ. Vieną vakarą jį aplankė drauge su plunksnos bičiuliu Vyt. Kasniūnu. Mums pažįstama Jaunimo Centro aplinka smarkiai keičiasi: sodelis išgriautas, o jo gale auga naujos sienos. Sakoma, kad iki šalčiams užėinant būsiąs uždėtas ir stogas.

Kadangi Jaunimo Centras yra stipriausia lietuvių tvirtovė Chicagoje, paprašėme direktorių kun. J. Borevičių nušviesti tų rūmų istoriją, paskirti, laimėjimus, vargus ir rūpesčius.

-- Pijaus XII prašymu, -- pradėjo kun. J. Borevičius, SJ, -- po karo lietuviams jezuitams buvo pavesta misija lietuvišką išeiviją globoti ir jai padėti. Šią misiją lietuviai jėzuitai stengiasi vykdyti visu nuosirdumu. To išdavoje atsirado lietuvių jėzuitų įkurti židiniai P. Amerikoje, Kanadoje ir Chicagoje. Pradžioje Chicagoje buvome išikūrę kukliai, tos mūsų pastogės lietuviams toli gražu ne užteko. Tada ryžomės ieškoti tinkamesnių sąlygų: pastatėme naujus rūmus, koplyčią ir Jaunimo centrą kaip sąlygą vykdyti savo misiją lietuvių išeivijai. Ilgainiui pamatėme, kad lietuvių visuomeninė bei kultūrinė veikla vis auga ir mūsų pastogė per maža. Ir todėl, pasitikėdami visų lietuvių širdžių tyrumu, ryžomės šią pastogę praplėsti.

-- Grįžtant prie JC, visoje mūsų misijoje atrodo, kad JC sudaro vieną iš svarbiausių priemonių vykdančių išpareigojimus lietuvių visuomenėi. Todėl lietuvių jėzuitų dėmesys daugiausia ir skiriamas JC, į kurį dūrys atidarytos visoms lietuviams, kurie myli tėvų žemę ir linki jai laimingos, laisvos ateities. Tas dėmesys šiuo metu nukreiptas dviem kryptimis: padidinti esamą pastogę ir išlaikyti dabartinę tinkamą formą bei

nuotaikoj. Pirmąją kryptimi rūpinasi specialioji misija su kun. J. Kubiliūnu, SJ priekyje. Antroje kryptimi rūpinasi JC direktorius ir abu vicedirektoriai (kun. A. Kezys, SJ ir kun. J. Raibūžis, SJ). Besirūpinant JC jaukumu ir nuotaika, pirmiausia dedamos pastangos išlaikyti JC gyvą lietuvišką charakterį. Todėl JC pastogė naudotis skiriama tik lietuviams, nors toli gražu delpatalpų siaurumo visų ir negalime patenkinti.

-- Kas gi ištikrųjų turi sudaryti JC lietuvišką charakterį? Savime aišku, pirma, kad kiekvienas lietuvis, atvykęs į šią pastogę, jaus-tųsi esąs kaip savo namuose. Atrodo, kad šiuo momentu kiekvienas tai jaučia ir išgyvena. Lietuviškojo charakterio tolimesnis bruožas turėtų būti rūpestis, kad čia, ypatingai jaunimo tarpe, skambėtų tik graži lietuvių kalba. Nėra abejonės, kad lietuvių kalbos vartojimas jaunimo tarpe sudaro vis daugiau kliūčių. Nuosirdžiam pokalbyje su jaunimo vadovais ir auklėtojais buvo pasiryžta imtis ypatingos akcijos padedant JC besilankančiam jaunimui daugiau dėmesio kreipti savo gimtajai lietuvių kalbai. Šia prasme visi mūsų jaunimo globėjai (skautai, ateitininkai, mokytojai) buvo vienos minties.

Analizuojant dabartinę situaciją buvo prieita ir tos minties, kad išeivijoje skiriama per mažai dėmesio jaunimo auklėjimui. Gyvendami laisvoje tėvynėje visi augom ir bren-dom natūralioje aplinkoje, kuri savaime mus formavo ne tik šeimoj, parapijoj, bet ypatingai mokykloj. Auklėjimas Lietuvos mokykloj buvo programos dalimi ir jis brandino jauną žmogų. Toji Lietuvos aplinka išeivijoje pasikeitė esminiai. Mūsų dabartinėje aplinkoje daugiau dėmesio į augantį jaunimą turėtų kreipti lietuviškoji parapija. Bet bėda, kad tų parapijų vadai daugumoje yra čia gimę ir augę, jie tuo pačiu la-

Pokalbio metu: Jaunimo Centro direktorius kun. Borevičius, Vl. Butėnas-Ramojus, Vyt. Kasniūnas.

biau supranta šio krašto žmogaus nuotaikas nei lietuvišką krikščionišką tradiciją, kurią lietuvių išeivija atsinešė kaip brangų turtą. Ir čionykštė mokykla negalėtinai stengiasi duoti jaunam žmogui mokslinių žinių apvaldyti modernų mechanizmą, bet nemato reikalo padėti jaunimui subręsti pilnaverčiu žmogumi. Ir to išdavoje vėl tenka lietuviškajai vargo mokyklai didelę paskirtis -- ypatingai susirūpinti lietuviškojo jaunimo auklėjimu.

-- Todėl, reziūnuojant mintį apie JC lietuvišką charakterį, malonu konstatuoti, kad jaunimo organizacijų vadai ir lituanistinių mokyklų mokytojai yra pasiryžę atkreipti rimtą dėmesį į jauno lietuvių auklėjimą bei brandinimą ir ateityje JC į lietuvių kalbą kūrą. JC taip pat padeda jaunimui apsisaugoti tų pavojų, kuriuos jaunimas sutinka miesto gatvėse. Jei kada ir bandė svetimų nuotaikų klubeliai įsisukti JC, jie buvo laiku sugauti ir išdraskyti. Mūsų pastogėje tokiems nebuvo ir nebūsim vietos, -- baigė ilgą išsamų pokalbį apie JC lietuvišką charakterį jo

direktorius kun. J. Borevičius.

Ar kova už lietuvių kalbą jaunimo tarpe pasieks rezultatų, parodys ateitis. Bet dedamos pastangos sustiprinti JC lietuvišką charakterį yra tikrai didelio dėmesio bus kreipiama dar daugiau dėmesio. Juk lietuvis prie ratelio išmoko ne tik melstis į Dievą, bet kartu mylėti savo žemę ir visa tai, kas artima bei brangu.

-- O kaip finansiniai išsilaikot, kada vis tik išlaidos, išlaidos?

-- Administracinėje plotmėje praėjusieji metai dėka bičiulių, kuriems labai rūpi Jaunimo Centro egzistencija, baigėsi be nuostolio, nekalbant apie JC direktoriaus atlyginimą, kurio jis negauna. Norėčiau pabrėžti, kad abiejų salų nuoma sudaro vienintelį tiesioginį pajamų šaltinį. Taip pat šia prasme didžiausi mūsų pagelbininkai yra tie, kurie dalyvauja JC metinėse vakariėnėse ir padeda finansines-administracines problemas išspręsti. Tokia vakariėnė įvyks ir š.m. gruodžio 6 d., baigė pokalbį šiais žodžiais kun. J. Borevičius.

Vl. Ramojus

J. GRAUDA

Apie laureatą Januševičių

Jeigu kiekvieną laimėtoją bet kuriose varžybose vadinsime gražiu graikų kilmės terminu "laureatas", ir kėdainietis P. Januševičius bus tas šaunus vyras, kuris turi teisę nešioti laurų vainiką.

Komunizmo statyboj yra didžiulių laimėjimų, kaip rašo užsienio spauda, jau išrastas elektrinis samavaras, bet, deja, yra ir broko, kaip rašo tarybinė spauda. Brokas, draugai, mums skersai gerklės stovi, -- savo kalbą kadaise pradėjo Nikita. Tokio broko ženkle ilgai vargo Raudonojo Spalio batų gamybos kombinatas. Visoje Lietuvoje Raudonasis Spalis buvo pagarsėjęs tuo, kad išieginiai jo gamybos pusbačiai beįlaiko nešioti vieną kilometrą. Toliau gi: puspadžiai atsiklijuoja, o ir klijų negausi juos priklijuoti. Brokas!

Tarybų žmonės prie broko pratę, ir ekonominis faktorius čia nebūtų reikšmingas. Broką galima ir pataisyti, puspadžius prie išieginų pusbačių kaip nors pritvirtinti virvutėmis. Čia buvo įvertas politinis momentas: kombinato vardas. Raudonas Spalis broko kombinatas. Perkeltose prasmėje komunizmo sistema broko gamykla.

Bet kombinato vadovai atrado išeitį. Irodyti, kad broko Raudonasis Spalis nebegamina, bet gamina tarybinio kombinato vardo vertą prekę kombinato vadovai paskelbė respublikinį konkursą. Kas išnešios naujus pusbačius tris dienas ir puspadžiai neatsiklijuos, tas gauna veltui pusbačius ir čempiono titulą. Sąlygos: vaikščioti sausu šaligatviu, aukštai keliant kojas. P. Januševičius stojo į gausingą varžovų būrį ir laimėjo varžybas.

Varžybos garsėjo spaudoje ir sienlaikraščiuose. Tai padėjo Raudonojo Spalio kombinato prestižą pakelti ir už respublikinių ribų. Raudonojo Spalio politinė reikšmė tapo vertingu agitaciniu ginklu, ginant tarybinės sistemos produktyvumą. Januševičiaus pusbačiai pasidarė atrakcija. Tuos pusbačius siūlėsi išigyti etnografijos rinkiniui etnografinis muziejus. Kraštotyros muziejus jau buvo pagaminęs šaligatvio maketus, ir be-trūko tik Januševičiaus pusbačių padėti ant to maketo socialistinės gamybos parodoje. Pagaliau, respublikinės prekių kokybės inspekcija rimtai ėmė angažuoti laureatą Januševičių perduoti tuos pusbačius inspekcijos archyvams.

Bet laureatas Januševičius nesukalbamas, vyras nešioja gerus pusbačius, nenuimdamas ir naktį, kad kas iš inspekcijos šnipų nenukniauktų į savo archyvus.

Tvirtina žmonės -- Januševičius nemoka svetimų kalbų, ir vis negali suprasti, ką reiškia sidabrinų raidžių išpaudas prie pat kulno, pusbačių vidury: made in West Germany?

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

JURGIS GLIAUDA

JUOZAS TUMAS — VAIŽGANTAS

žmogus ir asmenybė (9)

(Paskaitos metmenys)

Dėdės ir dėdienės yra darnio visumos veikalas. Tai yra Pragiedrulių atšvaista kitoje dimensijoje -- tai yra bedalių ir karšinių dalios veiklas, tai yra mažiau liestų literatūroje tautos sluoksnių portretūra. Bet tai yra tikras gamtos instinktų sklidino žmogaus apoteozė. Šiame veikale stebuklinga galia. Vaižgantas atgaivina lietuvių panteistinę pasaulėjautą, visų jo senų galybių ir tikėjimų atramą. Iš šito veikalo galima jau spėti, kad tikėjime Vaižgantas nebuvo tik noblesse oblige, pareigos ipareigoja dvasiškį bet sudėtingas, panteistinio tipo dvasininkas. Ta jo asmens prielaida iki šio visiškai nepastebėta svarstymuose, gal būt vieniems ji bus perdrastiška, kitiems nepageidaujama. Bet šia panteistinio iškėlimo prielaida galima išaiškinti kungo Strazdelio prigimtį, galima atrasti jos detales ir Vaižganto vitališkumą, kuris privertė jį mylėti ir kaip asmenį.

Štai tos tezės pagrindas: Vaižganto žodžiai: Mato mudu ir girdi, pirmiausia Dievulis, kurio visur pilna, kuriame mes judame krutame.

Tai trumpas ir netobulas, milžino vaizdas. Kaip kalnas, kol stovi žmogus jo papėdėje, neatrodo nei didelis, nei platus, nežinomi jo viršūnių kontūrai, toks yra ir kūrėjas jo aplinkoje. Tik tai vis toliau ir toliau tolstant nuo kalno jau tolybės perspektyvoje, matai, kad viršūnę juosia debesys, kad deimantais spindi ledai virš debesų. Kad tie dideli miestai, kurie išsidėstę kalno papėdėje vis mažėja, vis menksta, o jis, didžiūnas vis nenyksta vis lyg didėja mums tolstant nuo jo.

Nereikia būti ir pranašu, numatant Vaižganto didėjimą tolstant nuo jo laiko perspektyvoje. Tokia jau yra kūrybinio milžino misterija. Kalno papėdėje sustojus maža pakeleivio trobelė atrodo didesnė už kalną, ir net parankesnė ir naudingesnė už milžiną.

Bet smagu galvoti, kad mums tolstant Vaižgantas didėja. Jį imame matyti iš tolo, kaip į krantą artėją laivai iš tolo mato kranto iškilas.

Ir šio mano žodžio pradžioje, kaip gal būt pastebėjote, mes tyčiomis sustojome prie Vaižganto dar nenutolusio, dar greta jo su jo kalbos kandumu, elgesio ekscentriškumu, jo buvimo tada, anuo metu, greta Vytauto bažnyčios, savo Kauko ir dviejų kanarėlių kompanijoje. Bet, sustoję prie jo, kaip žmogaus, kaip greta kiekvieno kūrėjo, kuris kol sėda su

mumis prie vieno stalo, jis ir mūsų bendras ir brolis. Jis yra mums tik šiaip įdomus, gal kada keistas, gal kada juokingas eksponatas. Bet, staiga, gyvenimo likimo dekoracijos kinta -- ir jis tampa mums tas kalnas, su kurio dydžiu tik laikas suartina, tik perspektyva nustebina.

Su Vaižganto Pragiedrulių pirmaisiais sakiniais laikime pranešimą: sako Vaižgantas 1915 metais --

Šiaurės žiemos -- ilgos smarkios žiemos. Tik kaip Lietuvos "žiema" Rusijoje, tai tokios visoje šiuurėje nėra buvę. Rodės, nei pradžios jai nebuvo, ne nebus galo...

Ar netokia "žiema" ir šiais laikais Lietuvoje? Atrodė, nei nebus jai galo.

Ar tai tarė Vaižgantas, tas tautos optimistas, tas vitalinių jėgų kupinas pranašas? Ar jis savo Pragiedruliuose pasigavo pesimistinį toną?

Kaip Donelaičio garšiausi posmai: jau saulelė būdina svieta ir žiemos šaltos triūsus pargriaudama juokias, -- taria Vaižgantas kitame Pragiedrulių pasaže:

Neapsakysi Šviesos pasiilgimo ir vilčių tvirtumo, kai per pilką dangų jos tesireiškė retais pragiedruliais. Begyvi esame Vasaros Saulės laukimu.

Tokiame tautos etape sustojo dabar tauta. Ir tokiam tautos mąstymo ir siekio pragiedruliui tapo mums visas kūryba ir savo asmeniu nedalomas Vaižgantas.

DAR APIE ALEKSANDRĄ SOLŽENICINĄ

STEPAS VYKINTAS

Italų dienraštis "Corriere della Sera", išėjęs Milane, literatūros skyriuje buvo kreipęsis į viso pasaulio kritikus ir prašęs atsakyti į klausimą, kam skirtina šių metų literatūrinė Nobelio premija. Į šią įdomią anketą atsakė beveik visų kraštų literatūros specialistai, išskiriant Sovietų Rusiją, komunistinę Kiniją, Ulbrichto Vokietiją ir Rumuniją. Daugumą balsų su rinko Argentinos rašytojas Jorge Luis Borges, antrą vietą užėmė Aleksandras Solženicinas, o toliau sekė prancūzas Andre Malraux, anglas Graham Greene etc. Būdinga, kad už Solženiciną balsavo daugiausia komunistiniai ar komunizmo baimės apimti kraštai, kaip Jugoslavija, Indija, Austrija, Švedija. Labai keista, kad net Vatikano dienraščio "L'Osservatore Romano" literatūros žinovas Marcello Camillucci pabalsavo už Solženiciną...

Š.m. spalio 8 d. literatūriniam pasaulyje buvo tikra sensacija: Nobelio premija paskirta Sovietų Rusijos rašytojui A. Solženicinui. Tai nebe pirmą kartą Švedijos Nobelio premijų skyrimo komitetas iškrečia literatūrinį pokštą, surasdamas bolševikinėje Rusijoje genijų... Pasternakas, Solochovas, da bar Solženicinas. Vieniems neva skiria už "drąsą" priešintis bolševikiniam režimui, kitiems už tikrąjį komunizmą... Kodėl šis Nobelio premijos lauru dalintojas išivėlė į politiką, vienas Dievas nežino.

Kas yra Solženicinas? Mitas, genijus ar vienas iš mirtingųjų, kuris turi drąsos bolševikams pasakyti tiesą? Tai gal tik pastarasis, kuris turi šiek tiek daugiau drąsos, negu kiti.

A. Solženicinas gimė 1918 m. Kaukaze, mokytojo šeimoje. Jaunystę praleido Rostove, arti Dono. 1941 m. jis baigė matematikos ir fizikos studijas. Pašauktas į kariuomenę, greit iškilo:

komandavo ties Leningradu vienu kariuomenės dalinui. Bet greit ir nustumtas: už Stalino karinės strategijos vieno kritiką buvo areštuotas ir įmestas į kalėjimą. Aštuoneris ar devyneris metus jis išsėdėjo kalėjime. Paleistas iš kalėjimo, vėl greit atsiųstas į koncentracijos stovyklą, kur išsėdėjo apie trejus metus. Tik 1957 m. jis buvo reabilituotas. "Novy Mir" vyr. redaktorius Tvardovskis, susipažinęs su Solženicinu kūriniu "Ivan Denisovič", pristatė rašytoją Chruščiovui kaip kylančią literatūrinę žvaigždę. Chruščiovas šį veikalą perskaitė Komunistų partijos plenume, bet, nesusilaukęs pripažinimo, tepasakė: tylite, vadinasi, pritariau. Šis veikalas viešai buvo tik kartą išspausdintas "Novy Mir" laikraštyje ir susilaukė skaitytojų didžiausio palankumo. Tačiau Komunistų partija nebeleido jo spausdinti, kaip ir jo vėlesnių veikalų "Pirmas ratas pragare", "Vėžio palata".

Solženicinas ėmė kovoti dėl savo raštų spausdinimo Rusijoje. Bet ši kova jam baigėsi nelaimingai: jis yra persekiojamas ne tik Komunistų partijos, NKVD, bet ir pačių kolegų rašytojų. Jis bolševikinių kolegų buvo apkaltintas bendradarbiavimu su naciais, priešų pozicijų palaikymu, antibolševikinės propagandos varymu, šizofrenija, net beprotyste... 1969 m. Solženicinas buvo pašalintas iš valstybinės rašytojų sąjungos. Jis nebeteiko teisių rašyti ir savo raštus Rusijoje spausdinti. "Gerikolegos" jam patarė eiti į gimnaziją ir dėstyti fiziką... Kiti vėl kaltino kodėl jis savo raštus leidžia spausdinti užsieniuose. Solženicinas tiems atsakė: "O kodėl mano raštai draudžiami spausdinti Rusijoje?"

Solženicino persekiojimas iš bolševikų pusės yra tęsiamas toliau su bolševikiniu metodu.

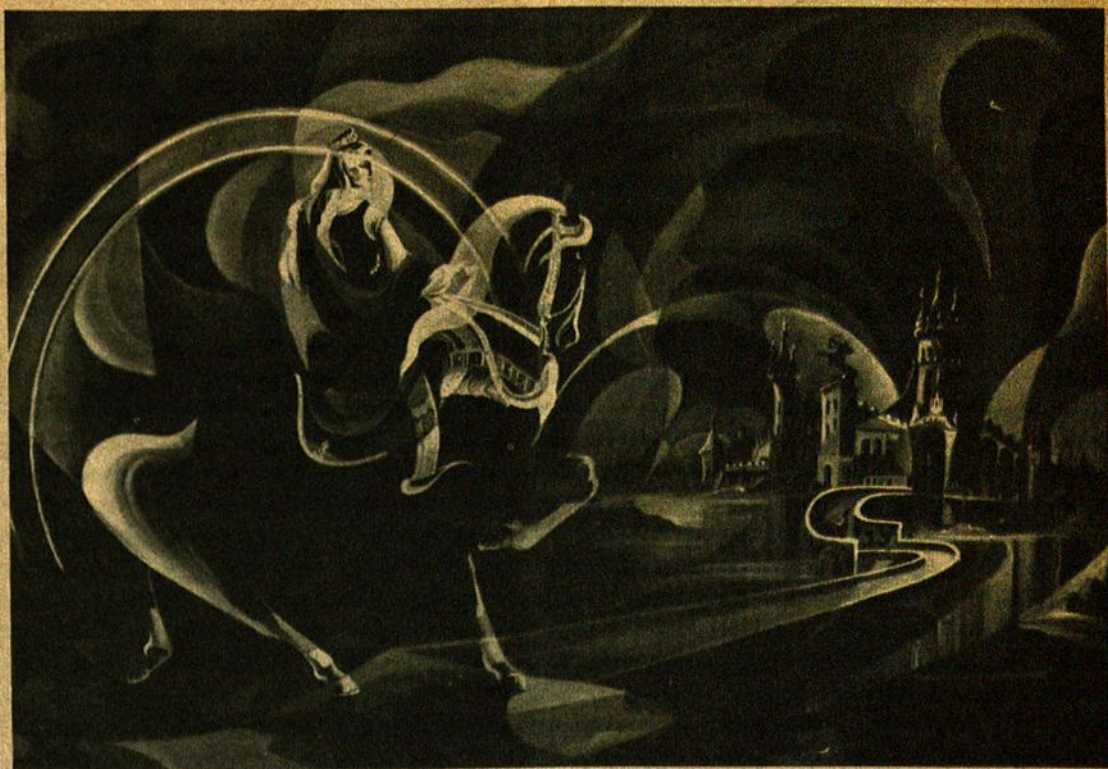
mu. Jo žmona, chemijos mokytoja, taip pat negauna darbo. Pats rašytojas neturi teisės, kur nori gyventi. Jis yra prisiųgtas kaip kampsinis kas pas savo draugą muziką M. Rostropovičių netoli Maskvos.

Dabartinė Rusija Solženicinui yra savotiškas kalėjimas. Tai vergų valstybė, kur ištisos tautos yra pavergtos, kur ištisi sluoksniai yra naikinami, kalinami, išvežami mirties stovyklose...

Suprantama, kad Vakaruose Solženicinas pasidarė laisvės simbolis, rašytojas kovotojas dėl savaip supastoties, dėl savaip suprasto komunizmo. Solženicinas ir dabar sakosi esąs tikrasis komunistas, socialistas...

Tarptautinėje spaudoje dabar aktualus klausimas, ar bolševikinė Kremliaus valdžia leis Solženicinui priimti Nobelio premiją ir ar išleis jį į Stockholmą dalyvauti premijos įteikimo akte? Bet mums šis klausimas nėra esminis. Argi jau Švedijos karaliui Gustavui VI Adolfui taip svarbu paspausti ranką tikrojo komunizmo atstovui Solženicinui, kuris gal širdies gilumoje laukia, kad greičiau monarchija griūtų ir švedų socialdemokratų išnyktų nuo žemės paviršiaus...

Mums labiau rūpi kitas klausimas, ar Švedijos Nobelio premijų skyrimo komitetas tikrai vykdo Alfredo Bernardo Nobelio valią? Kiek mes žinome, A.B. Nobelis, gyvenęs 1833-1896 m., gabus švedų mokslinis išradėjas, turtingas pramonininkas, didžiulį savo kapitalą, apie 31 milijoną šv. kronų, paskyrė mokslo, literatūros ir taikos premijoms. Bet ar jis šiandien karste šimtą kartų neapsivers tų sužinojė, kad jo kapitalu yra remiamas tikrasis ir netikrasis komunizmas, kuris pasiryžęs sunaikinti visa tai, dėl ko visą amžių dirbo A. B. Nobelis?

JURGIS JUODIS

Birutė prie Trakų.

Jurgio Juodžio paroda Worcesteri

Dail. Jurgis Juodis įdomus ir savito lietuviško meno kūrėjas. Jam atrodo, kad kiekvienas lietuvis privalo kovoti dėl tautos laisvės visais prieinamais būdais. Jis sako:

"Menas yra vienas garbingiausių būdų ir ginklų mūsų laisvės kovoje, tik jei jis yra tinkamai panaudojamas ir pritaikomas Tėvynės gelbėjimui ir jos išaukštinimui. Šiandien mums esant pri-

verstinoje išeivijoje, kada mūsų tauta ir visa tėvynė skęsta kraujuje, kančiose, trėmimuose ir žudomos tautos ašarose, kada mūsų šventoji Žemė virto raudonųjų azijietų rusų geležiniu kalėjimu, mūsų darbai privalo tarnauti ne mūsų pramoginiam džiaugsmui ir malonumui, bet -- Tėvynei. Todėl ir kiekvienas menininkas nėra laisvas nuo išpareigojimo gelbėti pavergtą Tėvynę me-

nu".

Toliau dail. Jurgis Juodis pabrėžia:

"Dirbti Tėvynės gelbėjimui yra ne tik garbė ir privilegija, bet kartu ir pareiga. Mūsų protėviai už tautos laisvę šimtų metų kovojo, kentėjo, bet geruoju nepasidavė vergijai ir priešų malonei.

Dail. Jurgio Juodžio menas yra patraukiantis, žavingas. 1969 m. jis buvo surengęs savo tapybų parodą Chicagoje. Jo parodą tada aplankė virš 2000 žiūrovų. Kad ir nepigūs jo paveikslai, bet buvo nupirkti už 10,000 dol. 35 paveikslai. Kiekvienas lietuvis jo paveiksluose mato savo Tėvynės galingą praeitį, jos istorijoje pasižymėjusius tautos karžygius, didvyrius, karalius, kunigaikščius. Jo kūryboje kaip saulės švyti Lietuvos garbingų istorinių laikotarpių didybė -- nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Jis kaip koks viduramžių trubadūras savo menu daugelį yra pažadinęs iš neveiklos miego prie lietuviškų darbų. Tad Jurgis Juodis visur laukiamas. Štai Detroito daugybė lietuvių teiraujasi, kada gipagliau dail. Jurgis Juodis aplankys Detroitą?

V. Mingėla

JURGIS JUODIS

Tiesos spindulys

Parodą rengia Worcesterio LB apylinkė lapkričio 8 d.

Špionažo Kazas

PIERRE NORD

(27)

-- Čia yra tų dviejų tipų, bandžiusių nužudyti Routier, fotografijos. Jūs aišku tvirtinsite, kad jų nepažįstate.

-- Taip. Po to kai susipažinau su jūsų metodais pulkininke, -- atsakė rusas šypsodamasis, -- manau, jei pasakysiu "ne", jūs juos atgaivinsite ir įvesite į šį kambarį, kad jie savo žestu išsiduotų, jog mes pažįstami.

-- Bet žiūrėkit, jie turi kulų žymes!

-- Mūsų tarnybose tokie dalykai lengvai suklautojami. Bet kad jūs negaištumėte savo laiko, pasakysiu, kad tų dviejų tipų niekad nemačiau.

-- Gerai. Bet jūsų nuomone, ar tai rusai?

-- Gal būt. Kaip aš galiu žinoti?

-- Bet jie turėjo angliškus pasus. Ką jūs galvojate apie...?

Pasikalbėjimas tęsėsi be jokios naudos ir tikslo. Visiems pasidarė aišku, kad pulkininkas Dubois žaidžia stengdamasis užimti laiką, laukdamas kažko svarbaus įvykio. Jis krūptelėjo kai suskambėjo telefonas. Skubiai jis perėjo į kitą kambarį kur buvo telefonas ir niekas negalėjo girdėti ką jis kalbėjo.

Matyt klausėsi ilgo pranešimo. Jis užtruko prie telefono penkias minutes ir paskui, pravėręs duris, davė ženklą Wonderiui:

-- Mano korespondentas nori su jumis kalbėti.

Amerikietis nuėjo į kambarį ir Dubois uždarė duris.

Pasilikusieji salėje pastatė ausis, bet nieko negirdėjo. Staiga jie krūptelėjo išgirdę Wonderio nustebo ir pasipiktinimo šauksmą, bet po to vėl išviešpatavo ilga tylą ir išgirdo, kaip Wonder pakabino ragelį. Dar kurį laiką girdėjosi snibzdėjimas tarp Wonderio ir Dubois, paskui abu rimtais veidais pasirodė salėje.

-- Pone pirmininke ir ponai teisėjai, -- pasakė Wonder iškilingu tonu, -- jūsų misija buvo preciziška ir ribota, būtent nuspręsti ar pulkininkas Dubois papildė nesąžiningumą ar kokią klaidą savo tarnyboje. Mano vaidmuo buvo kaltintojo. Aš noriu padaryti galą posėdžiui ir jums leisti suredaguoti savo politiniams vadams raportą, kuriame būtų išreikšti du dalykai:

1. Vlasovas tikrai buvo atsiųstas misijai sukirštinti mus, kaip nustatė pulkininkas Dubois. Jis patiekė melagingus įrodymus prieš vokiečių generolą Felseną ir prancūzus Routier, Lenglet ir poną Albrand.

2. Pulkininkas Dubois demaskavo jo planus.

Ponai teisėjai, tokiu būdu jūsų uždavinys laimingai užbaigtas. Mes jus prašome, pulkininkas ir aš, leisti mums tuoj pat pasitraukti, nes mums darbas tik prasideda.

-- Bet... -- užprotestavo pirmininkas, -- bent truputį daugiau mums paaiškinkite...

-- Aš negaliu, -- agresyviai atkirto Wonder.

-- Jis tikrai negali, -- užtikrino pulkininkas Dubois raminančiai. -- Aš jus užtikrinu, kad mes negalime nė vienos minutės gauti.

Ir Wonder su Dubois išėjo iš salės pirmu negu teisėjai ir pirmininkas atgavo žadą.

Išskridę iš Villacoublay su kariniu jetu, Wonder ir Dubois Croydon aerodrome, Anglijoje, nusileido apie 3 val. po pietų. Juos pasitiko kapitonas Coburn-Nutton, pravardžiuojamas Cocoanuts, kuris šį kartą nebemikčiojo. Jis pasisodino į savo automobilį ir dideliu greičiu pasileido Londono kryptimi.

-- Ačiū, kad greit atvykote po mano telefoninio pranešimo, -- pasakė jis. -- Ar jūs padarėte galą tam komedijiskam teismui? Jei jis būtų prasižėjęs iškiltų politinių diskusijų ir mes prarastume veikimo laisvę.

-- Tai padaryta, -- atsakė Wonder. -- Aš pastebėjau, kad trims žmonėms kartais pavyksta išlaikyti paslaptį, bet keturiems, niekad. Kiek mes esame?

-- Dar aš nieko tuo reikalu nesupažindinau, -- atsakė anglas.

-- Tad mes esame tik tryse, -- atsiduso Wonder. -- Ar jis žino kas jo laukia?

(Bus daugiau)

Detroito lietuviai respublikonai buvo susirinkę spalio 25 d. Lietuvių Namuose pasitarti rinkiminiais reikalais. Pirmoj eilėj iš kairės sėdi: A. Zaprackas, A. Ambrose, M. Sims, A. Rinkūnas, J. Atkočaitis. Antroje eilėje: V. Selenis, J. ir G. Urbonai, J. Tamošiūnas, C. Ruseckienė, J. Augaitis, S. Račiukaitis ir V. Ruseckas.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

BALČIŪNIENĖS REČITALIS

Spalio 24 d. 7:30 v.v. Detroito Lietuvių Namuose buvo suruoštas sol. Violetos Čižauskaitės-Balčiūnienės rečitalis. Solistei akompanavo Boies Whitcomb. Solistė buvo apdovanota gėlėmis, kurias įteikė Gintas Zaranka ir Lelytė. Po rečitalio visi atvykusieji buvo vaišinami kavute ir skaniais pyragaičiais. Rečitalį rengė ateitininkai sendraugiai.

50 METŲ VEDYBINĖ SUKAKTIS

Spalio 25 d. Ona ir Jonas Šostakai atšventė savo auksinę vedybinę sukaktį. Šv. Antano bažnyčioje klebonas kun. K. Simaitis asistuojamas dviejų kunigų atlaikė iškilmingas jų intencija mišias ir pasakė pamokslą. Vedybinės sukakties proga vaišės įvyko Lietuvių Namuose, kuriuose dalyvavo virš pora simtų svečių. Sukakties programą pravedė Stasys Šimoliūnas. Sukaktuviniškai gavo daug sveikinimų telegramomis ir laiškais. Taip pat buvo daug sveikinusių žodžių.

Padėkos žodį tarė sukaktuvininkas Jonas Šostakas ir jo sūnus Jonas.

• ŠV. ANTANO PARAPIJOS naują tarybą sudaro: pirmininkas Algis Barauskas, vicepirmininkas Vincas Ruseckas, sekretorius Gražina Vaškelytė, Skyrių pirmininkai: Pranas Polteraitis, Stasys Garliauskas, Stasys Šimoliūnas ir Cella Darantes.

• ŠV. ANTANO parapijai sueina 50 metų ir šis jubiliejus bus atšventas 1971 m. birželio 13 d. Tą dieną bus atlaikytos iškilmingos pamaldos bažnyčioje ir po to banketas Lietuvių Namuose. Taip pat bus išleistas spalvotas leidinys, kuriame bus aprašyta parapijos veikla.

• ONOS IR MATO ŠIMONIŲ 50 metų vedybinė sukaktis buvopaminėta spalio 25 d. Šv. Antano bažnyčioje, kur mišias atlaikė buvęs klebonas Vladas Stanevičius. Vaišės įvyko "Cregars"

Adv. Rimas Sukauskas ir Penelopė Čiklaitė susituokę rugsėjo 12 d. Warren, Mich.

svetainėje dalyvaujant giminėms, kaimynams ir pažįstamiems.

A. Grinius

MINDAUGAS KUTKUS IŠVYKO STUDIJUOTI Į KALIFORNIJĄ

Dar 1965 m. vasario 20 d. Oakland universitete, Mich. buvo suruoštos 579 gimnazijų matematikos mokslo varžybos. Dalyvavo 21,755 jaunuoliai

iš kurių buvo išskirti 110 gabiausieji. Tame skaičiuje buvo ir Mindaugas Kutkus užėmęs 63 vietą. Anuo metu M. Kutkus tebuvo Holy Redeemer gimnazijos II klasės mokinys, o š.m. gegužės 2 d.

ALT S-gos Detroito skyriaus ilgametis išd. Jonas Šostakas su žmona Ona savo šeimos draugų būrelyje Lietuvių Namuose atšventė vedybinio gyvenimo auksinį jubiliejų. Nuotraukoje iš kairės: Ona ir Jonas Šostakai, dukrė dr. Aldona su dukromis Rita ir Rūta ir vyru Stasiu Jaugeliu arvykę iš Montrealio. J. Gaižučio nuotrauka

Venezuelos LB Caracas lietuvių jaunimas atlikęs meninės programos dalį pirmajame tautybių festivalyje Caracas spalio 17 d. Antroje eilėje trečia iš kairės: dr. Jadvyga Klovaite, inž. Guiga ir dešinėje akordeonistas Henrikas Babianskas.

VENEZUELOS LIETUVIAI TAUTYBIŲ FESTIVALYJE

Spalio 17, Amerikos atradimo dieną, arba kaip čia sakoma El Día de la Rasa, Venezueloje veikiančio CIPDEM, kuri sudaro 14 Venezueloje gyvenančių tautybių atstovai, surengė pirmąjį tautybių pasirodymą - festivalį su atskirų tautybių pasirodymais.

baigė Michigano universiteto aeronautikos - astronautikos inžinerijos skyrių ir gavo diplomą (bakalaurą laipsniu) su aukščiausiu įvertinimu.

Dabar Mindaugas automobiliu išvyko į saulėtąją Kaliforniją tęsti studijas pasirinktoje mokslo šakoje. National Science paskyrė Mindaugui Kutkui stipendiją dviem metams studijuoti bet kuriame universitete. Mindaugas apsisprendė master ir daktaro laipsnių siekti Stanfordo universitete Kalifornijoje.

Mindaugas yra baigęs Detroito šeštadieninę liutuanistinę mokyklą, visą laiką priklausė Detroito ateitininkų skyriui, Detroito sporto klubui "Kovas" ir kitaip reiškėsi lietuviškoje veikloje.

Jis yra visuomenininko, žurnalisto, Vytauto ir Emilijos Kutkų sūnus. V. Mingėla

Meninėje programos dalyje pasirodė ispanai, portugalai, ukrainiečiai ir lietuviai.

Bendra nuomonė, kad Caracas lietuvių jaunimo tautinių šokių ansamblis, vadovaujamas inž. Juliaus Guigos ir akordeonu palydint Henrikui Babianskiui, mūsų gražių tautinių rūbų spalvingumu ir šokių sceninėje kompozicijoje įvairumu, visus šio Tautybių festivalio 1400-1500 dalyvius sužavėjo. Buvo plovama ne tik šokėjams, bet ir akordeonistui H. Babianskiui. Caracas lietuvių jaunimo tautinių šokių šokė-

jai meninę programą užbaigė audėjė, lenciūgė liu, oželiu ir gyvataru.

Už Lietuvos vardo garsinimą spaudoje, per radijo ir paties festivalio metu tūkstantiniai miniai Caracas liuksusiniuose Hotel Avila salionuose, nuoširdžiausią padėką priklauso Dr. J. Klovaitei, inž. J. Guigai, muzikui H. Babianskiui ir visiems lietuvių tautinių šokių šokėjams -- Caracas lietuvių jaunimui.

Tautybių pasirodymai buvo filmojami ir kiek vėliau rodomi televizijoje (vv)

KALĖDINĖS DOVANOS

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet, artėjančių Kalėdų švenčių proga, siūlome specialiai sudarytus siuntinius, kurie bus maloni ir praktiška dovana Jūsų artimiesiems.

DOVANŲ SIUNTINYS 1 (1970).

3 1/2 jardo angliškos vilnonės geros rūšies kostiuminės medžiagos, 3 jardai crimplene medžiagos tinkamos moteriškam puikiam kostiumui arba dviem suknėlėms, 3 jardai vyriškam arba moteriškam paltui eksportinės rūšies veluras arba wool ir cashmere medžiaga, 2 1/2 jardo vilnonės suknėlei medžiagos, 1 nailono arba cottono išėiginiui marškiniai, arba bluskiutė, 2 poros moteriškų arba vyriškų vilnonių arba nailoninių kojinių.

Siuntinio kaina įskaičius muitą ir visas persiuntimo išlaidas yra \$95.00.

DOVANŲ SIUNTINYS 2 (1970)

2 vyriški arba moteriški itališki su diržu dėvimi nailono lietpalčiai, crimplene medžiaga dėl dviejų puikių suknelių, vyriškas arba moteriškas megstukas, vilnonis arba acryleno, 3 1/2 jardo vilnonės kostiumui medžiagos su įrašu "all wool made in England", 1 puiki gėlėta vilnonė skarelė.

Siuntinio kaina su visomis išlaidomis yra \$95.00.

Taip pat, mielai dedame į šiuos arba kitus rūbų siuntinius dalykus, kurie Lietuvoje yra labai vertingi ir pageidaujami. Dirbtinio Mink (audinės) kailio paltui viršus 40.00, vilnonės gėlėtos skarelės 5.00, vyriški arba moteriški nertiniai 12.00, nailono marškiniai 8.00, nailono lietpalčiai 11.00, gėlėtos nailono skarelės \$2.00, nepermatomo nailono suknėlei 11.00, puikūs vilnoniai moteriški šaliai, 9.00, ir kita.

Už \$36.00 pasiunčiame maisto siuntinį iš specialiai parinktų produktų. Priimame užsakymus auto mašinoms, motociklams, dviračiams, televizijos aparatams, persiunčiame pinigus ir t.t.

BALTIC STORES LTD.,

(Z. Juras),

421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2 ENGLAND. TELEF. 01 739-8734.

— SAVE AT —

Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazanauskas, President

INSURED

UP TO \$10,000

65th ANNIVERSARY

new

Tel. 847-7747

6% ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$10,000. OR MORE. 2 YEAR MATURITY

PER ANNUM

5% REGULAR PASSBOOK ACCOUNT

PER ANNUM

Paid and Compounded Quarterly

NOW INSURED TO \$20,000.

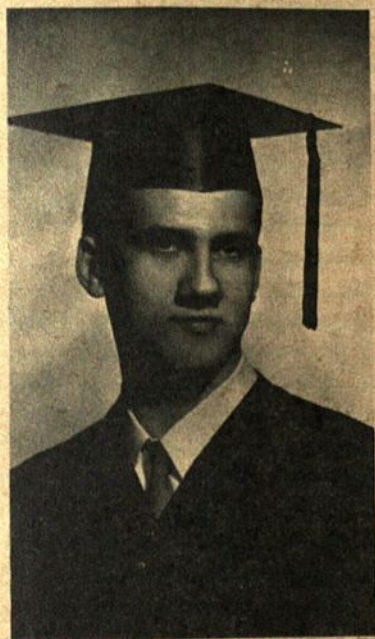

ORGANIZACIJŲ ATSTOVŲ PASITARIMAS

LB Ohio apygardos valdyba šaukia lietuvių organizacijų atstovų pasitarimą Lithuanian Village patalpoje 877 E. 185 St. šį penktadienį, lapkričio 6 d., 7 v. v. Bus tariamasi dėl šimtmečio minėjimo kai lietuviai įsikūrė Ohio valstijoje.

Visos organizacijos maloniai prašomos atsiųsti savo atstovus.

• Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis susirinkimas, kuriame bus paminėta 20 metų sukaktis ir įteikta tūkstanties dol. premija, įvyks š. m. lapkričio 7 d., 6:30 v. v. Euclid Charter House, 24800 Euclid Ave., Cleveland, Ohio.

• Gediminas R. Dumbrys š. m. rudenį Kent State Universitete, Ohio, įsigijo Aero-Space (Aero-erdvės) inžinieriaus diplomą B. S. laipsniu.

Studijuodamas Gediminas pastoviai žaidė universiteto rugby sporto komandoje. Be to, jis yra didelis vandens sporto mėgėjas.

Taip pat jis yra jau atitarnavęs karinę prievolę, atlikdamas ją užjūryje sunkiosios artilerijos daliniuose tanko vadovu.

Aero-Space sritis yra nauja ir plati erdvė mokslo šaka, todėl linkėtina naujam šios srities inžinieriui sėkmės.

PERKU senas knygas, dokumentus, žymesnių žmonių laiškus, medalius ir įvairias senienas iš Lietuvos. Siūlyti: Kolekcionierius, 345 East 222 St., Euclid, Ohio 44123.

VISI Į 18-JĄ LIETUVIŲ DIENĄ

LAPKRIČIO 7 D., 7 V. V. (ŠEŠTADIENĮ)

KONCERTAS

Programoje: pianistas A. KUPREVIČIUS; ČIURLIONIO KANKLIŲ ANSAMBLIS su soliste GRIGALIONAITE, vadovaujant O. MIKULSKIENEI, CLEVELANDO VYRŲ OKTETAS, vadovaujant R. BABICKUI.

VAIŠĖS, BARAS, BUFETAS.

Lapkr. 7 d. Suaugusiems 3 ir 2 dol. Moksleiviams 1 dol.

Rengia LB CLEVELANDO 1-OS IR 2-OS APYL. VALDYBOS

Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos kanklių orkestras "Aukuras", vadovaujamas O. Mikulskienės, kuris išpildys programą Lietuvių Dienoje lapkričio 7 d., 7 v. v. Pirmoje eilėje: L. Sniečkutė, D. Bankaitytė, R. Sniečkutė ir D. Jamuškytė, Antroje eilėje: L. Rocinaitė, vadovė O. Mikulskienė, I. Baktinaitė, Trečioje eilėje: V. Bankaitis, U. Stasaitė, M. Bankaitytė, D. Walsh, D. Urbaitytė, V. Bakanaitė ir R. Bankaitis, Nuotraukoje trūksta R. Banionytės ir J. Banionytės.

AUKOS BRAZINSKŲ GYNYBAI

Clevelandiečių aukos K. ir A. Brazinskių Gynybai per ALT Clevelando Skyrių:

\$ 20.00 -- V. Mažeika.

\$15.00 -- St. Astrauskas ir A. Pautienis.

\$ 10.00 -- R. Kudukis,

K. ir A. Laikūnai, dr. J. Mačiulis, P. Mikoliūnas,

J.P. Nasvytis, M. ir Z. Peckai, Pr. Razgaitis, O.

Rumbutienė, V. ir S. Rutkauskai, Č. Šatkauskas,

K. Tyjūnėlis ir XYZ.

\$5.00 -- V. Akelaitis,

Andriūšaitis, V. ir A. Bakūnai, P. Balaišis, A.

Baliūnas, P. ir N. Bieliniai, V. Bilūnas, K.

Bruožis, dr. A. Butkus, R. Degesienė, A. Gailiusis,

V. Geležiušas, B. Gražulis, X.Y., J.

Kaklauskas, J. Kalvaitis, V. Knistautas, P.

Maželis, A. ir V. Mauručiai, A. Maslionis, S. ir

M. Melsbakai, dr. A. Miliuskas, Step. Nasvytis,

VI. Plečkaitis, V. Plio-džinskas, M. Rudaitienė, A. Rutkauskas, St. ir M. Slabokai, J. Smetona, D. ir J. Širvaičiai, M. ir J. Švarcai, A. Tamulionis, P. Tamulionis, A. Urbonavičius, A. Valaitis, M. Valys, J.V., F. Zylė ir neįskaitomas.

Kiti aukų mažesėmis sumomis.

Viso 111 clevelandiečių suaukojo \$462.00. Aukų rinkliava yra tęsiama ir pinigai bus persiųsti ALT Centro Valdybai, kur rūpinasi šio reikalo finansavimu.

ALT Clevelando Skyriaus Valdyba

• ALGIS RUKŠĖNAS praneša, kad jo vardas buvo neteisėtina pateiktas Dirvai kaip "co-chairman" bet kokiam komitete už Howard Metzbaum ir kandidato atstovas yra jo atsiprašęs už klaidą.

• ASD ir Korp! Vytis Clevelando skyrių metinė šventė įvyks lapkričio 14 d., 7:30 v. v. Čiurlionio ansamblio namuose.

GLUE MACHINE
SET-UP MAN
For folding cartons. Experienced on straight line and right angle gluers.
And
OFFSET PRESSMAN
Experienced in running quality printing on 25x38 and 36x49 2 color presses. Steady work. Overtime for qualified men.
ACME CARTON CORP.
6470 Miller Rd.
Dearborn, Mich.
313 — 581-4820 (79-85)

PARDUODAMI NAMAI

Geltonų plytų, 10 metų senumo. Viskas ant vieno aukšto. Trys miegamieji, valgomasis, moderni virtuvė. Padalytas sklepas. Du garažai. Nemažas sklypas. Richmond Heights. Nebrangus.

Beverly Hills prie Chardon Rd., Euclide. Tuščias, plytinis šešių kambarių namas. Du židiniai. Valgomasis. Padalytas sklepas. Garažas. Neperbrangus. Galima išmainyti į jūsų namą.

Turim du gerus namus prie E. 185 gatvės. Abu namai turi aluminium siding.

Norintieji pirkti ar parduoti krepkitės į
EAST SHORE REALTY
Realtor — Juozas Mikonis
UMLS

481-6900 731-9400
531-2190 (82-84)

F E M A L E

OPPORTUNITY for PROFESSIONAL HELP for 450 BED MEDICAL CENTER
REGISTERED NURSES
For all services & all shifts. Good starting salary. Plus shift differential for evening & night duties.
REGISTERED DIETITIAN ADA THERAPEUTIC MALE OR FEMALE
X-RAY TECHNICIAN REGISTERED
Salary commensurate with experience & ability.
EXCELLENT FRINGE BENEFITS.
Such as: 100% paid Health & Life Insurance and Retirement.
Apply call or write to:
Personel Director
MEMORIAL MEDICAL CENTER
P. O. Box 6688 Station C
Savannah, Ga. 31405 (78-92)

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

ŠV. PANELĖS N. P. SALĖS
NEFF ROAD

LAPKRIČIO 8 D., 2 V. P. P. (SEKMADIENĮ)

KONCERTAS

Studentas VYT. PUŠKORIUS; Dramos aktorius V. ŽUKAUSKAS; Dail. dr. M. ŽUKAUSKIENĖS kūrinių parodos atidarymas.

NUO 11 VAL. PIETŲS. VEIKS BARAS.

Lapkr. 8 d. Suaugusiems 2 dol. Moksleiviams — 1 dol.

FILATELIJOS KAMPELIS

ANTANAS BERNOTAS

(11)

JAV išleido šiuos naujus pašto ženklus: 1. Spalio 17 d. -- 6 c. pašto ženklą paminėjimui 150 metų sukakties nuo Fort Snelling įkūrimo.

Fort Snelling buvo įkurtas 1820 m. prie Mississippi ir Minnesota upių santakos, vakariniame krante, tuoj į pietryčius nuo dabartinio Minneapolisio miesto, Minnesotos valstijoje. Tai buvo karinis fortas ir laikomas pirmuoju atsparos punktu veržiantis į dar neužimtus Amerikos kontinento šiaurės vakarus. Šiuo metu apvaliame forto bokšte yra muziejus, gi likusią pastato dalį užima Amerikos karo veteranų ligoninė.

2. Spalio 28 d. -- keturias 6 centų "antipollution-stamps", kiekvieno pašto ženklo kairėje yra žemės rutulys, kaip jis matomas iš erdvių, o dešinėje parodyti -- kviečiai (neužteršti dirva), stilizuotas miestas (švarios gatvės), žuvis -- neužteršti vandenys ir skrendas paukštis (neužteršti oro). Pašto ženklai gražiai spalvoti, visi keturi spausdinti viename lape taip, kad lapą galima suplėšyti keturblokiais.

AUSTRIJA išleido 6 pašto ženklų seriją savo žymesniams operėčių kompozitoriams pagerbti. Čia dedame 2 šilingų pašto ženklą su Oscar Strausso "Valso Sapnas" (smulkininkė).

Oscar Strauss (1870-1954), austrų operėčių kompozitorius, nuo 1900 iki 1927 m. gyveno Ber-

lyne ir buvo lengvo žanro muzikinio teatro dirigentas. Vėliau gyveno Vienoje ir Paryžiuje, o nuo 1940 m. Amerikoje, 1948 m. vėl grįžo į Austriją. Pradžioje kūrė prancūziško stiliaus satyrines operetas, vėliau perėjo į valso formos Vienos operetas ir šokius. Parašė apie 30 operėčių, kurių populiariausios "Ein Walzertraum" (1907) ir "Der Tapfere Soldat" (1908). Beto, su kūrė kelias operas, šiek tiek instrumentinės muzikos ir muzikos filmams.

KANADA spalio 7 d. išleido 20 metų kalėdinių pašto ženklus. Visi pašto ženklai su įvairaus amžiaus vaikų piešiniais kalėdinėmis temomis.

Išleista tikras margumynas: po 5 centus -- 5 skirtingi piešiniai; po 6 centus -- 5 skirtingi piešiniai; po 10 centų -- vienas piešinys; po 15 centų -- irgi vienas piešinys. Piešiniai labai spalvoti. Penkių ir šešių centų pašto ženklai spausdinti lapuose, kurių visi piešiniai randasi viename lape, todėl juos galima suplėšyti keturblokiais, gaunant visą eilę kombinacijų.

V. VOKIETIJA išleido 20 pfenigų pašto ženklą su Cochem miesto vaizdu.

Šis miestas guli prie Moselio upės ant vynuogynais apaugusių kalvų. O Moselio vinas garsus pasaulyje. Mieste yra puikių viduramžių laikų pastatų, pilių ir bažnyčių. Cochemo feodalinių laikų pilis žinoma jau nuo 1051 m. Moselio upė (prancūziškai Moselle), 315 mylių ilgumo, prasideda Prancūzijoje, Vogėzų kalnuose. Į Vokietiją ji įteka Saaro krašte, teka pro seną Triero miestą, pasukui labai vingiuota vaga prateka pro Cochemą ir prie Koblenzo įteka į Reiną.

GAUNAMA DIRVOJE IR PAS PLATINTOJUS

REZISTENCIJA

R. SPALIS

Kaina \$6.00

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE
Cleveland, O.

5 1/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 6 months maturity
5 1/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 1 year maturity
6% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$10,000 minimum — 2 year maturity

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• LOS ANGELES Radijo Valandėlės metinis koncertas-balius, spalio 24 d. buvo sėkmingas. Programoje dainavo sol. Antanas Pavasaris. Liet. Radijo Valandėlės klubo valdybą šiemet su daro: pirm. Stasė Pautienė, vicepirm. S. Markevičius, ir J. Gedminas, sek. A. Skirius, išd. J. Motiejūnas.

• LIETUVIŲ DIENOS dar prieš Kalėdas išleis lietuvių poetų, rašytojų: Bernardo Brazdžionio, Antano Gustaičio, Sta-

sio Santvaro ir Pulgio Andriušio kūrybos plokštelę. Kaina \$5.00 dol. Už sakant Kalėdų dovanoms bus pasiūciama skirtiems asmenims tiesioginiai. Lietuvių Dienų adm. -- 4364 Sunset Blvd. Los Angeles, Calif. 90029.

E. CHICAGO

KONCERTAS

LB East Chicagos apylinkės valdyba, kuriai šiuo metu pirmininkauja Zigmas Moliejus, š.m.

Antanas ir Nijolė (Jurkutė) Gelažiai, neseniai susituokę Chicagoje. Abu jaunieji yra baigę universitetus bakalauro laipsniais, Nijolė tęsia anglų literatūros studijas magistro laipsniui įsigyti. Ji priklauso skautams akademikams. Antanas yra baigęs fiziologiją ir zoologiją, priklauso neolituonų korporacijai ir dainuoja Chicagos lietuvių operos vyrų choro.

Pulk. VINCUI ŠAUDZIUI

mirus, reiškiamė užuojautą jo žmonai LIUSEI

Stasė ir Jonas Gudauskai

Lietuvos Kariuomenės Kūrėjui-Savanoriui

pulk. VINCUI ŠAUDZIUI

mirus, jo žmoną LIUCIJĄ nuoširdžiai užjaučia

Aleksandra ir Antanas Mikoliūnai

Mielam prieteliui pulkininkui

VINCUI ŠAUDZIUI

mirus, žmoną LIUCIJĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Ona ir Juozas Kašubai

A + A

Inž. JUOZUI SIDUI-SIDZIKAUSKUI

mirus, jo žmonai PETRONELEI, sūnui JUOZUI, dukteriai RITAI, seseriai ANTANINAI ir broliams PRANUI ir VACLOVUI liūdesio valandoje nuoširdžią užuojautą reiškia

San Francisco
Lietuvių Bendruomenės
Valdyba

Australijos LB Sydnejaus apylinkės choristai su vadovu Broniu Kiveriu;

V. Vilkaičio nuotrauka

A.A. Stasys Barzdaitis

Šių metų spalio 17 d. ankstyvą rytą skaudaus nelaimingo atsitikimo pasekoje atsiskyrė išgyvųjų tarpo sumanus, energingas ir pagarbus tautinės srovės visuomenininkas Stasys Barzdaitis.

Velionis buvo gimęs 1912 m. rugsėjo 14 d. Kazlų Rūdoje. Pradinį mokslą išgijęs savo gimtojoje vietovėje, toliau mokėsi Kaune. Baigęs aukštesniąją politechnikos mokyklą tarnavo geležinkelio valdyboje, kur ėjo atsakingas įvykių skyriaus viršininko pareigas.

lapkričio 14 d. (šeštadienį), 7 val. vak. lietuvių parapjos salėje ruošia rudens vakarą -- koncertą.

Programą atliks Chicagoje žinomas moterų trio: J. Bobinienė, G. Mažeikienė ir M. Momkienė. Akompanuos pianistas A. Vasaitis.

KULTŪRINĖ POPIETĖ

ALT S-gos East Chicagos skyriaus valdyba lapkričio 21 d. 6 val. vak., ruošia kultūrinę vakaronę, kurioje bus kritiškai apžvelgta Bronio Rallos knyga "Dialogas su lietuvišiais". Diskusijose pasižadėjo dalyvauti skyriaus nariai: A. Juodvalkis, S. Kalvaitis ir J. Rimkūnas.

Skyriui pirmininkauja Irena Rimkūnienė.

BRAZINSKAMS REMTI KOMITETAS

ALT Lake apskr. skyriaus valdybos pastangomis (pirm. A. Vinickas), spalio 25 d. buvo sušauktas organizacijų atstovų pasitarimas Brazinskių bylos reikalui. Po sėdyje dalyvavo šių organizacijų pirmininkai: ALT A. Vinickas, LB -- Z. Moliejus, ALT S-gos -- I. Rimkūnienė, SLA -- J. Liubinas ir Lietuvių Demokratų lygos -- J. Naruševičius. Iš šių asmenų sudarytas komitetas, kuriam pavesta rūpintis Brazinskių reikalais. Nutarta ir toliau siųsti telegramas bei laiškus ir įvykdyti aukų lapais rinkliavą, o surinktas lėšas perduoti numatytiems organams.

(aj)

ATITAIŠYMAS

"Lietuvos Vytis ant Prancūzijos karališkųjų rūmų" (Dirva rugs. 18 d.) autorius yra ne J. Jonaitis, bet Stasys Jonaitis. Atsiprašome.

A.A. Stasys Barzdaitis

1944 m. rudenį nuo artėjančių rusų pasitraukė į Vakarus. Pokėlerių metų stovyklinio gyvenimo Vokietijoje emigravo į Kanadą. Pradžią, kaip ir visiems naujai atvykusiems, buvo nelengva. Bet ryžtas ir ištvermė, kurių velioniui niekuomet nestigo, jam daug pagelbėjo nugalėti sutiktas gyvenime kliūtis. Iš pradžių susitapęs šiek tiek pinigų ir turėdamas pakankamai jaunatviškos energijos metėsi į savitovų verslą. Čia dirbo kietai ir intensyviai, nes turėjo didesnių užsimonimų, kurių įgyvendinimas reikalavo stambesnių sumų. Velionis Stasys nesužlugo. Po keletrių metų jis persimetė į stambesni verslą. Ant Simcoe ežero kranto, šalia Sutton miestelio, išgirdome, kad S.J. Barzdaičiai išgijo motelį. Žinoma, tai buvo džiugi naujiena, nes tuo metu į tos rūšies verslą nedaug kas dar galėjo mestis. Gražiai jiems sekėsi, tačiau tas nuolatinis budėjimas kaip matyt, taip pat atsibodo ir likvidavę savo biznį nutarė keltis į Toronto ir lengviau pagyventi. Bet tai tik pora ar trejetas metų. Velionis Stasys iš savo jaunystės dienų pamilęs gamtą ir sportą, jis ir čia nerimo. Beieškodamas zuikių, paukščių, žuvinų upių ir ežerų jis yra apkeliavęs Ontario provincijos nemažus žemės plotus. Ne jau taip buvo skirta, kad bekeliaudamas velionis Stasys į šiaurę nuo Lindsay, netoli Rosedale turėjo susitikti savo nelaimę. Jis nuskendo, palikdamas didžiausiam liūdesy savo mylimą žmoną Jadvygą, gimines ir daugelį artimųjų bičiulių bei draugų. Palaidotas spalio 20 d. iš Šv. Jono Kr. parapijos bažnyčios Port Credit lietuvių kapinėse. Prie duobės atsiveikini-

mo žodį Lietuvių Tautinės Sąjungos vardu tarė V. Petrakis. Baigiantis laidotuvių ceremonijoms ant karsto užpilamas žiupsnis Lietuvos žemės kaip ženklas amžino ir nenutraukiamo mūsų ryšio su tėvyne ir jos praeitimi.

P. Bastys

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

O. Nendrė — ANTROJI BANGA. Romanas. 202 psl. Aplankas dail. Pauliaus Jurkaus. Kaina \$3.50.

ATSIŪSTA
PAMINĖTI

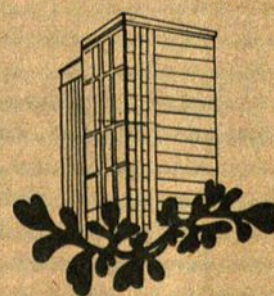
BALFAS — Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo 25 metų darbo apžvalga. Redagavo Domas Jasaitis. Redaktoriaus patarėjas kun. P. Geiščiūnas. Viršelį piešė dail. J. Bagdonas. 287 psl. Kaina \$3.00.

Danutė Brazytė-Bindonė — MESTE NESAUGU. Premijuota apysaka jauniui. Išleido LB Kultūros Fondas. 169 psl. iliustruota Jūratės Eidukaitės. Kaina \$3.00.

Ši apysaka buvo premijuota 1969 m. skelbtame jaunimo literatūros konkurse. Čia pasakojama penkiolikmečio Arūno Varnaičio ir jo sesers Gailės nuotykių didžiulio Amerikos miesto priemiestyje, į kurį jų tėvai iš didmiesčio persikėlė, norėdami vaikus užauginti saugesnėje aplinkoje.

Saugus ir pelningas santaupų
investavimas į nekilnojamąjį turtą

Jūs gaunate Kalifornijos valstybės įstaigose įregistruotą nuosavybės lakštą, be Jūsų sutikimo ar su Jumis neatsiskačius niekam neperleidžiamą. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į mus, lietuvių įkurtą ir vadovaujamą investavimo Bendrovę

RŪTA Inc., 3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Tel.: (213) 828-7525

PRENUMERUOKIME DIRVĄ!

DIRVA,
6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103

Prašau siųsti Dirvą 1 metams (1/2 metų) šiuo adresu

Dirvos prenumerata 1 metams — 13 dol., 1/2 metų 7 dol.

Ta proga jungiu Dirvai auką dol.

Parašas

Adresas